

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Ζάγκρεμπ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ 2024

Ζάγκρεμπ, Οκτώβριος, 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας.....	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία.....	5
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς.....	6
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	9
B.1 Θεσμικό πλαίσιο.....	9
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών.....	10
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρείας.....	12
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων.....	13
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές).....	14
B.1.5 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές).....	15
B.1.6 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών.....	15
B.1.7 Διαδικασία εισόδου τουριστικών λεωφορείων στην Κροατία.....	16
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων.....	17
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας.....	18
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς.....	19
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Κροατίας.....	21
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς.....	21
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπείας/κοινοπραξίας.....	21
B.2.3 Δίκτυα Διανομής.....	22
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση.....	22
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες.....	22
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα.....	23
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία.....	24

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	24
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων	24
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	25
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι.....	25
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο.....	27
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)	28
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	28
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων.....	28
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων	30
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	31
Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	32
Ε.1 Τρόφιμα.....	32
Ε.2 Ενεργειακός τομέας	32
Ε.3 Κλάδος κατασκευών/δομικών υλικών	34
Ε.4 Τουρισμός.....	36
ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	37

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Η Κροατία (κροατικά: Hrvatska - Χρβάτσκα) - επίσημη ονομασία Δημοκρατία της Κροατίας (κροατικά: Republika Hrvatska - Ρεπούμπλικα Χρβάτσκα), είναι χώρα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης που συνορεύει στα βόρεια με την Ουγγαρία και τη Σλοβενία, στα νοτιοανατολικά με τη Σερβία και τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και στη νότια άκρη της με το Μαυροβούνιο. Στα δυτικά, φυσικό σύνορο αποτελεί η Αδριατική θάλασσα. Δεδομένης της γεωγραφικής της θέσης, η Κροατία συνδυάζει χαρακτηριστικά χώρας τόσο της Μεσογείου, όσο και της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Πρωτεύουσα (με πληθυσμό μικρότερο ενός εκατ. κατοίκων) είναι το Ζάγκρεμπ, ενώ άλλες σημαντικές πόλεις της Κροατίας είναι το Σπλίτ, η Ριέκα, το Όσιγιεκ, η Πούλα και το Ντουμπρόβνικ.

Με συνολική έκταση 56.594 τ. χλμ. η Κροατία χωρίζεται σε 20 διοικητικές περιφέρειες (επαρχίες - županije). Το Ζάγκρεμπ είναι το επίκεντρο της οικονομικής δραστηριότητας. Εκτιμάται ότι στην ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας συγκεντρώνεται το 50% της παραγωγικής δραστηριότητας και το 40% των εξαγωγών, ενώ στην πόλη ζει το 40% του ενεργού πληθυσμού και έχει την έδρα του το 30% των κροατικών επιχειρήσεων. Η γεωγραφική θέση και η εγγύτητα του Ζάγκρεμπ στα σύνορα με τη Σλοβενία το καθιστούν σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο.

Στην επαρχία Primorsko-Goranska βρίσκεται το μεγαλύτερο εμπορικό λιμάνι της χώρας, η Ριέκα και η νήσος Krk που φιλοξενεί τον τερματικό σταθμό Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου. Επιπλέον, η οικονομική δραστηριότητα της επαρχίας περιλαμβάνει ναυπηγεία, την παραγωγή πετρελαίου, πετροχημικών και φαρμακευτικών, τη βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου και τον τομέα των υπηρεσιών.

Η επαρχία Splitsko-Dalmatinska είναι η μεγαλύτερη της Κροατίας με συνολική έκταση 14.106 τ.χλμ., εκ των οποίων 9.566 τ.χλμ. θάλασσα (το 30,8% της συνολικής θαλάσσιας έκτασης της Κροατίας). Διοικητικό κέντρο της είναι το Σπλίτ, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κροατίας. Η ναυπηγική βιομηχανία ήταν παραδοσιακά μία από τις σημαντικότερες τοπικές βιομηχανίες, με δύο από τα μεγάλα ναυπηγεία να βρίσκονται στις πόλεις Split και Trogir. Ωστόσο, όπως συμβαίνει με το σύνολο της ναυπηγικής βιομηχανίας στην Κροατία, αντιμετωπίζει μία παρατεταμένη περίοδο κρίσης. Είναι επίσης ανεπτυγμένη η αλιεία και η βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων (κυρίως επεξεργασία ψαριών και μεσογειακών αγροτικών προϊόντων, όπως ελαιόλαδο, μαρμελάδες, μέλι, παραδοσιακά κέικ και ποτά).

Η επαρχία Dubrovačko-Neretvanska είναι μια από τις μικρότερες της Κροατίας, τόσο ως προς την έκταση, όσο και ως προς τον αριθμό των κατοίκων. Καλύπτει έκταση 1.781 τ. χλμ. και έχει 115.862 κατοίκους. Έχει, όμως, ιδιαίτερη οικονομική σημασία λόγω του Dubrovnik που αποτελεί πόλο έλξης τουριστών. Όπως είναι αναμενόμενο, στην οικονομία της επαρχίας κυριαρχεί ο τριτογενής τομέας, ενώ η εκπροσώπηση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα είναι σημαντικά μικρότερη. Οι γεωργικές εκτάσεις βρίσκονται κυρίως στην κοιλάδα του

Νερέτνα με τη σημαντικότερη παραγωγή εσπεριδοειδών στην Κροατία. Στη χερσόνησο Pelješac και στο νησί Korčula είναι ανεπτυγμένη η αμπελουργία και η ελαιοκομία.

Η επαρχία Istarska (στο δυτικότερο σημείο της χώρας), με μεγαλύτερη πόλη την Πούλα, έχει τον πιο ανεπτυγμένο τουριστικό τομέα στην Κροατία. Η δομή της οικονομίας της περιλαμβάνει επίσης τη βιομηχανία, το εμπόριο και τα ναυπηγεία (φιλοξενεί το ναυπηγείο 'Uljanik'). Η βιομηχανία είναι προσανατολισμένη στην κατασκευή οικοδομικών υλικών (ασβέστη, τσιμέντο, τούβλα), στην παραγωγή προϊόντων καπνού, ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών, εξαρτημάτων αυτοκινήτων και γυαλιού, καθώς και στην επεξεργασία μετάλλων, πλαστικών και ξύλου. Ιδιαίτερα ανεπτυγμένος είναι ο κλάδος της πληροφορικής, όπου πρωταγωνιστεί η διεθνώς γνωστή εταιρεία Infobip.

Η επαρχία του Ζαντάρ βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της κροατικής ακτής της Αδριατικής. Η συνολική της έκταση είναι 7.276 τ.χλμ., εκ των οποίων 3.630 τ.χλμ. θάλασσα. Το μήκος της ακτογραμμής της επαρχίας του Ζαντάρ αντιστοιχεί στο 22% της συνολικής κροατικής ακτής. Με ένα σύγχρονο τερματικό κρουαζιέρας και μεγάλο αριθμό αγκυροβολίων (41% του συνολικού αριθμού στην Κροατία) το Ζαντάρ αποτελεί τουριστικό προορισμό. Επιπλέον, κατέχει ηγετική θέση στην υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία στην Κροατία. Πάνω από το 50% των συνολικών αλιευμάτων στην κροατική πλευρά της Αδριατικής αλιεύεται και εκφορτώνεται στην επαρχία του Ζαντάρ.

Η επαρχία του Karlovac βρίσκεται στην κεντρική Κροατία, συνδέοντας την ηπειρωτική χώρα με τις ακτές. Ο πανευρωπαϊκός διάδρομος Vb διέρχεται από την εν λόγω επαρχία, το οποίο συνορεύει με Βοσνία και Ερζεγοβίνη και Σλοβενία. Λόγω της γεωγραφικής θέσης της και της άμεσης πρόσβασης σε αυτοκινητοδρόμους συγκεντρώνει στις βιομηχανικές της ζώνες σημαντικούς κλάδους της μεταποιητικής βιομηχανίας: παραγωγή τροφίμων και ποτών, επεξεργασία μετάλλου, κατασκευή μηχανημάτων και εξαρτημάτων, επεξεργασία ξυλείας και παραγωγή προϊόντων ξύλου. Ορισμένες σημαντικές διεθνείς και εγχώριες επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις στην επαρχία είναι οι General Electric Croatia, Heineken Croatia, Wienerberger, HS Produkt, PPK – Karlovac meat industry και Karlovac turbine factory.

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή που πραγματοποιήθηκε το 2021, ο πληθυσμός της Κροατίας ανέρχεται σε 3,85 εκατ. κατοίκους, αισθητά μειωμένος κατά 9,64% σε σύγκριση με την απογραφή του 2011. Η μείωση του πληθυσμού εντάθηκε περαιτέρω από τη μετανάστευση νέων κυρίως στη Γερμανία, την Ιρλανδία και την Αυστρία, ύστερα από την ένταξη της Κροατίας στην ΕΕ. Στη χώρα υπάρχουν μειονότητες Σέρβων, Βοσνίων Μουσουλμάνων, Ούγγρων και Ιταλών, ενώ επικρατούσα θρησκεία είναι η Ρωμαιοκαθολική.

Το προσδόκιμο ζωής, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, είναι 78,6 χρόνια (75,5 χρόνια οι άνδρες και 81,6 οι γυναίκες). Πέραν της μείωσης του πληθυσμού, η πρόσφατη δημογραφική εικόνα είναι παρόμοια με αυτή των υπόλοιπων κ-μ ΕΕ, έχοντας ως κύρια χαρακτηριστικά τη γήρανση του πληθυσμού, την πτώση της γονιμότητας και την αστικοποίηση. Όσον αφορά στην ηλικιακή διάρθρωση, ο πληθυσμός της Κροατίας

κυριαρχείται από την ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών (63,4%). Έπονται οι ηλικιακές ομάδες άνω των 65 ετών με 22,6% και κάτω των 15 με 14%. Την τελευταία διετία, έχει παρατηρηθεί μεγάλη αύξηση αλλοδαπών εργαζομένων, κυρίως από χώρες της ΝΑ Ασίας. Το 2024, ο αριθμός τους υπολογίζεται σε 200.000, ενώ μέχρι το 2030 αναμένεται ότι το 1/4 του εργατικού δυναμικού της χώρας θα είναι από τρίτες χώρες.

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Η Κροατία - κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2013 - κατέστη την 1^η Ιανουαρίου 2023 το 20^ο μέλος της Ευρωζώνης και το 27^ο μέλος του χώρου Schengen. Πέραν της επιτυχίας της διπλής εισόδου σε Ευρωζώνη και χώρο Schengen, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η Κροατία έχει να επιδείξει μία εν γένει θετική πορεία των οικονομικών της μεγεθών. Το 2023, κατέγραψε τον δεύτερο υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης εντός ΕΕ και Ευρωζώνης (3,1%), ενώ το 2022, είχε σημειώσει το τρίτο υψηλότερο ποσοστό (7%). Αχίλλειος πτέρνα της κροατικής οικονομίας, το 2023, ήταν ο πληθωρισμός, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 8,0% (CPI), επηρεάζοντας το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών. Το πρόβλημα φαίνεται να αμβλύνεται, το 2024, καθώς ο πληθωρισμός αναμένεται να διαμορφωθεί στο 3%.

Σε βάθος πενταετίας, η κροατική οικονομία κινείται με ρυθμούς ανάπτυξης που ξεπερνούν τον μέσον όρο ΕΕ και Ευρωζώνης (με την εξαίρεση του 2020 λόγω της πανδημίας), ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ έχει αυξηθεί κατά 45% (από 13.594 ευρώ το 2019 στα 19.847 ευρώ το 2023). Αύξηση κατά 54% έχει σημειωθεί και στον μέσο καθαρό μισθό (από 857 ευρώ το 2019 στα 1.323 ευρώ στις αρχές του 2024), ενώ στον τομέα της απασχόλησης η ανεργία έχει περιοριστεί στο 4,8% (το 2024). Αντιστοίχως, το ποσοστό απασχόλησης έχει αυξηθεί από 47,7% σε 49,1%.

Κατά την ενεργειακή κρίση, η κροατική κυβέρνηση πέτυχε να μην υπάρξουν προβλήματα εφοδιασμού και να διατηρήσει το ενεργειακό κόστος σε ανεκτά επίπεδα για την οικονομία, δημιουργώντας παράλληλα τις προϋποθέσεις για την ανάδειξη της Κροατίας σε ενεργειακό κόμβο της περιοχής, μέσω των επενδύσεων στο τερματικό σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου του Krk και στο δίκτυο μεταφοράς φυσικού αερίου. Για την διατήρηση της σταθερότητας των τιμών ενέργειας έχει υιοθετήσει 7 δέσμες μέτρων, με την τελευταία (06.09.2024) να στοχεύει στη διατήρηση των χαμηλών τιμών ενέργειας. Ειδοποιός διαφορά της τελευταίας δέσμης μέτρων σε σχέση με τις προηγούμενες είναι ότι προβλέπεται η σταδιακή αύξηση των τιμών ενέργειας, κατά 10%, έως τον Φεβρουάριο 2025.

Θετικά αξιολογείται η μέχρι τώρα πορεία υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κροατίας, συνολικού προϋπολογισμού 10 δισ. ευρώ (5,5 δισ. ευρώ επιχορηγήσεις και 4,2 δισ. ευρώ δάνεια). Τον Νοέμβριο του 2023, η Ευρ. Επιτροπή ενέκρινε την τροποποίηση του κροατικού Σχεδίου, το οποίο καλύπτει πλέον 84 μεταρρυθμίσεις και 253 επενδύσεις, κυρίως στους τομείς της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, της υγείας, της ενέργειας και της εκπαίδευσης. Στο τροποποιηθέν σχέδιο έχει προστεθεί ειδικό κεφάλαιο για το REPowerEU με μεταρρυθμίσεις που αφορούν στην προώθηση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων, στη μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, στην αύξηση της παραγωγής ΑΠΕ, στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, στη διόρθωση των σημείων συμφόρησης του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας,

μέσα από την διαφοροποίηση πηγών και οδεύσεων εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Τον Ιούλιο του 2024, η Ευρ. Επιτροπή ανακοίνωσε την καταβολή της πέμπτης δόσης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ύψους 822 εκατ. ευρώ που αποτελεί το μεγαλύτερο ποσό που έχει λάβει, μέχρι στιγμής, η Κροατία στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF). Με την εκταμίευση της πέμπτης δόσης, η Κροατία έχει λάβει 4,5 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 45% του προϋπολογισμού του κροατικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Το κυριότερο πρόβλημα για τα μακροοικονομικά μεγέθη της κροατικής οικονομίας είναι, όπως προαναφέρθηκε ο υψηλός πληθωρισμός. Η αύξηση των τιμών επηρέασε σε μεγάλο βαθμό τα τρόφιμα και την εστίαση, όπου ο πληθωρισμός ανήλθε στο 12,7% και 16,1% αντίστοιχα, το 2023. Για την προστασία οικονομίας και νοικοκυριών από τις πληθωριστικές πιέσεις η κυβέρνηση υιοθέτησε τον Σεπτέμβριο του 2024 την έβδομη κατά σειρά δέσμη μέτρων, συνολικού προϋπολογισμού 248 εκατ. ευρώ, η οποία πέραν των προαναφερθέντων μέτρων διατήρησης της σταθερότητας των τιμών ενέργειας, περιλαμβάνει επίσης μέτρα ελέγχου τιμών σε 30 κατηγορίες τροφίμων και κοινωνικών παροχών σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Πέραν του πληθωρισμού, η κροατική οικονομία παρουσιάζει και ορισμένα δομικά προβλήματα, όπως η χαμηλή παραγωγικότητα σε σχέση με άλλες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, η ισχυρή παρουσία του κράτους ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας και η έλλειψη εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, δεν μπορούν να παραβλεφθούν οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από την συρρίκνωση του πληθυσμού της.

Παρά, πάντως, τις ισχυρές πληθωριστικές πιέσεις και την ανάγκη για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε ορισμένους τομείς, η εν γένει θετική εικόνα που εκπέμπει η κροατική οικονομία και η ενίσχυση αυτής από τη διπλή ένταξη της χώρας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen αντανακλώνται στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής της ικανότητας από τους τρεις μεγάλους οίκους (Moody's, Standard & Poor's και Fitch), οι οποίοι την κατατάσσουν στην επενδυτική βαθμίδα. Τον Σεπτέμβριο του 2024, οι οίκοι S&P και Fitch αναβάθμισαν, μάλιστα, την πιστοληπτική ικανότητα της κροατικής οικονομίας από BBB+ σε A-, με τον πρώτο να συνδυάζει την αναβάθμιση με θετικές προοπτικές και τον δεύτερο με σταθερές.

Όσον αφορά στη δομή της κροατικής οικονομίας, είναι παρόμοια με αυτή των περισσότερων κ-μ ΕΕ. Ο αγροτικός τομέας αντιπροσωπεύει μόνον το 3% του ΑΕΠ της χώρας και απασχολεί μόλις το 6% του εργατικού δυναμικού. Ο δευτερογενής τομέας συνεισφέρει το 20% του ΑΕΠ και απασχολεί το 28% του ενεργού πληθυσμού. Ο τομέας των υπηρεσιών αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 60% του ΑΕΠ της χώρας, απασχολώντας το 66% του εργατικού δυναμικού. Ειδικότερα, ο τουρισμός είναι βασικός πυλώνας της κροατικής οικονομίας, συνεισφέροντας σχεδόν το ένα τέταρτο του ΑΕΠ, το μεγαλύτερο μερίδιο εντός ΕΕ.

Η θετική εικόνα της κροατικής οικονομίας αποτυπώνεται με σαφή τρόπο στους βασικούς μακροοικονομικούς δείκτες. Το ΑΕΠ της χώρας ανήλθε, το 2023, στα 76,5 δισ. ευρώ (από 68,4 δισ. ευρώ το 2022). Ο ρυθμός ανάπτυξης, το 2023, διαμορφώθηκε στο 3,1% (από 7% το 2022) με κινητήριες δυνάμεις, όπως και το 2022, την υψηλή ιδιωτική κατανάλωση και τις δημόσιες

επενδύσεις. Το χρέος γενικής κυβέρνησης συνέχισε, το 2023, την πτωτική του πορεία, μετά την παρένθεση της πανδημίας (το 2020), περιοριζόμενο στο 63,0% από 67,8% του ΑΕΠ το 2022. Όσον αφορά στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης κατέγραψε μικρό έλλειμμα της τάξης του 0,7% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης, το 2024 αναμένεται αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,6% και αισθητή μείωση του πληθωρισμού στο 3,0% (από 8,0% το 2023). Το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης θα αυξηθεί σημαντικά, αλλά θα διατηρηθεί κάτω από το 3% (2,6%), ενώ το χρέος θα περιοριστεί κάτω από το 60% (58,9%). Όπως χαρακτηριστικά επεσήμανε ο Κροάτης Πρωθυπουργός, Α. Plenkončić, η Κροατία πληροί πλέον τα κριτήρια του Μάαστριχτ τόσο για το δημόσιο χρέος, όσο και για το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης.

Θετικές είναι και οι προβλέψεις Ευρ. Επιτροπής, ΔΝΤ και Παγκόσμιας Τράπεζας για την κροατική οικονομία. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της πρώτης, η αύξηση του ΑΕΠ, το 2024, αναμένεται να είναι η δεύτερη μεγαλύτερη εντός ευρωζώνης, ανερχόμενη σε 3,3% (από 2,6% βάσει προηγούμενης πρόβλεψης), ενώ το 2025 θα διαμορφωθεί στο 2,9%. Όσον αφορά στον πληθωρισμό, υπολογίζεται ότι θα περιοριστεί στο 3,5% το 2024 και στο 2,2% το 2025. Παρά τη διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος (από 0,7% το 2023 σε 2,6% το 2024), λόγω της ισχυρής ανάπτυξης, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ αναμένεται να περιοριστεί στο 59,5% το 2024 και στο 59,1% το 2025.

Οι προβλέψεις του ΔΝΤ για την πορεία της κροατικής οικονομίας συμπίπτουν, ως επί το πλείστον, με τις αντίστοιχες της Ευρ. Επιτροπής. Ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 3,4%, το 2024 και θα επιβραδυνθεί στο 2,9%, το 2025. Ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί στο 4,2%, το 2024 και να περιοριστεί έτι περαιτέρω, κοντά στο 2%, το 2025. Τον Οκτώβριο του 2024, η Παγκόσμια Τράπεζα αναθεώρησε προς τα πάνω τις προβλέψεις της για την αναπτυξιακή πορεία της κροατικής οικονομίας, εκτιμώντας ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί, το 2024, στο 3,5% (από 3% βάσει των εαρινών προβλέψεων). Όσον αφορά στην επόμενη διετία, αναμένεται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης θα περιοριστεί στο 3%, το 2025 και στο 2,8%, το 2026.

Μεσο-μακροπρόθεσμα (2025-2050), ο αυξητικός ρυθμός του κροατικού ΑΕΠ αναμένεται, κατά την Παγκόσμια Τράπεζα, να ανακοπεί, περιοριζόμενος κατά μέσον όρο σε 1,6%. Σύμφωνα με την ΠΤ, η Κροατία υλοποίησε, κατά την εικοσαετία 2001-2021, σημαντικές μεταρρυθμίσεις που αφορούσαν στην εύρυθμη λειτουργία των θεσμών, στην απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την επίτευξη μακροοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας οδήγησαν στην άνοδο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας από 50% του μέσου όρου της ΕΕ, το 2001, σε 70% το 2021. Ωστόσο, βάσει των προβλέψεων της ΠΤ, το κροατικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ δεν αναμένεται να ξεπεράσει το 80% του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ, μέσο-μακροπρόθεσμα. Το κυριότερο αίτιο για την ως άνω επιβράδυνση είναι η χαμηλή παραγωγικότητα του ιδιωτικού τομέα, λόγω της έλλειψης επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη (R&D), της περιορισμένης εφαρμογής καινοτόμων τεχνολογιών, των αδυναμιών σε επίπεδο οργάνωσης και διοίκησης και των περιορισμών στον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
ΑΕΠ σε δισ. ευρώ (τρέχουσες τιμές)	55,3	51,0	58,9	68,4	76,5
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ευρώ	13.594	12.593	15.171	17.732	19.847
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	3,4	-8,5	13,0	7,0	3,1
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	70,4	86,1	77,5	67,8	63,0
Εξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ)	73,4	81,0	80,4	73,0	79,6
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	0	-7	-3	0	-0,7
Πληθωρισμός CPI (%)	0,8	0,1	2,6	10,8	8,0
Μακροπρόθεσμα επιτόκια δανεισμού (%)	1,29	0,83	0,45	2,70	3,80
Ανεργία (%)	6,6	7,5	7,6	7,0	6,1
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	2,4	-1,3	0,5	-3,4	0,4
Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών (% ΑΕΠ)	51,0	41,1	49,5	58,9	54,4

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Κροατίας (HNB), <https://www.hnb.hr/en/statistics/main-macroeconomic-indicators>

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Οι ισχύοντες περί επιχειρηματικής δραστηριότητας νόμοι στην Κροατία είναι οι κάτωθι:

- The Companies Act (Official Gazette of the Republic of Croatia No: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23)
- The Capital Market Act (Official Gazette of the Republic of Croatia No. 88/08, 146/08, 65/18)
- The Law on Takeover of Joint-Stock Companies (Official Gazette of the Republic of Croatia No. 109/07, 36/09, 108/12, 90/1, 99/13, 148/13)
- The Trade Act (Official Gazette of the Republic of Croatia No. 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11, 68/13, 30/14, 32/19, 98/19, 32/20, 33/23)
- Capital Market Act (Official Gazette of the Republic of Croatia No. 65/18, 17/20, 83/21)

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στην Κροατία προβλέπονται οι κάτωθι μορφές εταιρειών:

1. Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (d.o.o)

Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι το νομικό πρόσωπο, στο οποίο ένα ή περισσότερα νομικά ή φυσικά πρόσωπα επενδύουν μερίδια (όχι απαραίτητα του ίδιου ποσού) στο συνολικό εγκεκριμένο κεφάλαιο, όπως έχει εκ των προτέρων καθοριστεί συμβατικά. Το συνολικό ποσό όλων των μεριδίων πρέπει να αντιστοιχεί στο ποσό του εγκεκριμένου κεφαλαίου της εταιρείας. Ιδιοκτήτες μπορεί να είναι νομικά και φυσικά πρόσωπα ημεδαπής ή αλλοδαπής. Αυτό το είδος εταιρείας μπορεί να είναι και μονοπρόσωπο. Το καθεστώς της εταιρείας καθιερώνεται με την εγγραφή σε δικαστικό μητρώο και τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας διαχωρίζονται αυστηρά από την περιουσία των ιδιοκτητών. Η εταιρεία ευθύνεται για τα χρέη της με όλα τα περιουσιακά της στοιχεία. Οι ιδιοκτήτες δεν ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας. Το αρχικό εγκεκριμένο κεφάλαιο μιας ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης πρέπει να εμφανίζεται σε ευρώ, και το ελάχιστο ποσό αρχικού εγκεκριμένου κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 2.500 ευρώ. Η εταιρεία πρέπει να έχει διοικητικό συμβούλιο και γενική συνέλευση. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας μπορεί να έχει ένα ή περισσότερα μέλη. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να είναι και αλλοδαπός υπήκοος.

2. Απλή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (j.d.o.o.)

Η απλή ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι υποκατηγορία της ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και αποτελεί τον πιο συχνό τύπο εταιρείας στην Κροατία. Η απλή ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ιδρύεται με σύντομες και απλουστευμένες διαδικασίες. Το ελάχιστο ποσό αρχικού εγκεκριμένου κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 1 ευρώ και το χαμηλότερο ονομαστικό ποσό του μεριδίου πρέπει να ανέρχεται σε 1 ευρώ. Η διαδικασία ίδρυσης γίνεται μόνο με μετρητά. Κάθε 1 ευρώ του ονομαστικού μεριδίου δίνει το δικαίωμα μιας ψήφου, έως ότου το αρχικό εγκεκριμένο κεφάλαιο της εταιρείας ανέλθει στο ποσό των 2.500 ευρώ, οπότε αρχίζουν να εφαρμόζονται σε αυτό οι διατάξεις του νόμου που αφορούν την κλασική ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (βλ. ανωτέρω).

3. Ανώνυμη εταιρεία (d.d.)

Μια ανώνυμη εταιρεία βασίζεται στο εγκεκριμένο κεφάλαιο, το οποίο επενδύουν οι ιδιοκτήτες (μέτοχοι) και διαιρείται σε μετοχές. Μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρύεται από έναν μόνο ιδιοκτήτη, δηλαδή μπορεί να έχει μόνον έναν μέτοχο. Η εταιρεία ευθύνεται για τα χρέη της με όλα τα περιουσιακά της στοιχεία. Οι μέτοχοι δεν ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας. Το ελάχιστο ποσό εγκεκριμένου κεφαλαίου είναι 25.000 ευρώ. Η εταιρεία μπορεί να εκδώσει μετοχές με ένδειξη της ονομαστικής τους αξίας ή μετοχές χωρίς τέτοια ένδειξη.

4. Ομόρρυθμη εταιρεία (j.t.d)

Η ομόρρυθμη εταιρεία είναι μια επιχειρηματική οντότητα, στην οποία δύο ή περισσότερα άτομα εντάσσονται προκειμένου να ασκούν τις δραστηριότητές τους ως συνεχιζόμενη επιχείρηση και με κοινή εταιρική επωνυμία. Κάθε εταίρος έχει απεριόριστη και αλληλέγγυα

ευθύνη να καλύψει τα χρέη της εταιρικής σχέσης με όλα τα περιουσιακά του στοιχεία. Οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, εγχώριο ή αλλοδαπό, μπορεί να γίνει εταίρος. Μια ομόρρυθμη εταιρεία δεν έχει εγκεκριμένο κεφάλαιο. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από το καταστατικό, οι εταίροι θα πρέπει να έχουν ίσα μερίδια στην εταιρεία. Η συμμετοχή τους μπορεί να αποτελείται από μετρητά, υλικά, δικαιώματα, εργασία και άλλες υπηρεσίες και αγαθά.

5. Ετερόρρυθμη εταιρεία (k.d.)

Στην ετερόρρυθμη εταιρεία δύο ή περισσότερα άτομα συνεργάζονται για να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα ως συνεχιζόμενη επιχείρηση με την ίδια εταιρική επωνυμία. Τουλάχιστον ένας εταίρος έχει απεριόριστη και κοινή ευθύνη για χρέη της εταιρείας με όλα τα περιουσιακά του στοιχεία (ομόρρυθμος εταίρος) και τουλάχιστον ένας εταίρος έχει περιορισμένη ευθύνη ανάλογη με τα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία (ετερόρρυθμος εταίρος). Τόσο ημεδαπά όσο και αλλοδαπά φυσικά και νομικά πρόσωπα μπορούν να είναι εταίροι σε ετερόρρυθμη εταιρεία. Μια ετερόρρυθμη εταιρεία δεν έχει εγκεκριμένο κεφάλαιο.

6. Ατομική επιχείρηση (Obrt)

Στην Κροατία, η επιχειρηματική δραστηριότητα ρυθμίζεται από δύο νόμους: τον νόμο περί εταιρειών και τον νόμο περί μικρών βιοτεχνιών. Τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα δικαιούνται να αναλαμβάνουν και να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Όσοι επιθυμούν να ιδρύσουν μια εμπορική εταιρεία πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του νόμου περί εταιρειών και πρέπει να εγγράψουν την εταιρεία σε δικαστικό μητρώο (Sudski registar) στο αρμόδιο επιχειρηματικό δικαστήριο. Ειδικότερα, άτομα που επιθυμούν να ξεκινήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα υπόκεινται στους κανονισμούς του νόμου περί μικρών βιοτεχνιών (Zakon o obrtu) και υποχρεούνται να εγγράψουν την ατομική επιχείρηση στο Μητρώο Βιοτεχνών (Obrtni Registar). Αμφότεροι οι νόμοι (εταιρειών και μικρών βιοτεχνιών) παρέχουν σε ξένες οντότητες τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις συναλλαγών με τους υπηκόους της Κροατίας. Ωστόσο, δύο ειδικά προνόμια ισχύουν για τους ξένους επενδυτές στην Κροατία - προστασία των επιχειρήσεων κατά την αλλαγή του νόμου και δωρεάν μεταφορά κερδών.

7. Ένωση οικονομικών συμφερόντων

Η ένωση οικονομικών συμφερόντων είναι μια νομική οντότητα που ιδρύεται από δύο ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα με σκοπό τη διευκόλυνση και την προώθηση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων, αλλά με τρόπο που η νομική οντότητα δεν αποκομίζει κέρδος για τον εαυτό της. Μέλη του σωματείου μπορεί να είναι πρόσωπα που ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα, καθώς και ελεύθεροι επαγγελματίες. Η ένωση οικονομικών συμφερόντων ιδρύεται χωρίς εγκεκριμένο κεφάλαιο και τα δικαιώματα των μελών δεν μπορούν να έχουν τη μορφή τίτλων. Η επιχειρηματική δραστηριότητα του σωματείου πρέπει να σχετίζεται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των μελών που τα υποστηρίζει.

8. Υποκατάστημα

Σύμφωνα με την κροατική νομοθεσία, οι ξένες εταιρείες και οι ιδιώτες επιχειρηματίες μπορούν να ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Κροατία με τη δημιουργία υποκαταστήματος (άρθρο 612). Η ίδρυση και λειτουργία υποκαταστημάτων που ανήκουν σε

αλλοδαπές εταιρείες διέπονται από τους ίδιους κανονισμούς που ισχύουν για την ίδρυση υποκαταστημάτων από ημεδαπές εταιρείες. Το υποκατάστημα δεν είναι νομικό πρόσωπο. Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τη λειτουργία του δεν συνδέονται με το υποκατάστημα αλλά με τον ιδρυτή. Το υποκατάστημα λειτουργεί με τη δική του επωνυμία και πρέπει να είναι σαφής η έδρα τόσο του υποκαταστήματος όσο και του ιδρυτή.

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρείας

Οι αλλοδαπές εταιρείες και οι ιδιώτες επιχειρηματίες, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, είναι ίσοι με τα ημεδαπά πρόσωπα όσον αφορά στις επιχειρηματικές δραστηριότητες στο έδαφος της Κροατίας. Ωστόσο, οι αλλοδαπές εταιρείες και ιδιώτες επιχειρηματίες δεν επιτρέπεται να ασκούν μόνιμα δραστηριότητες στο έδαφος της Κροατίας έως ότου ιδρύσουν υποκατάστημα. Κάθε ιδρυτής εταιρείας / υποκαταστήματος πρέπει να έχει έναν Κροατικό Προσωπικό Αριθμό Φορολογικής Ταυτότητας - ΑΦΜ (ΟΙΒ) που εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση και το Υπουργείο Οικονομικών (www.porezna-uprava.hr).

Για την έναρξη λειτουργίας μιας εταιρείας απαιτούνται (α) η εγγραφή στο Εμπορικό Δικαστήριο (Commercial Court) της περιοχής, όπου εδρεύει η υπό σύσταση εταιρεία και ο έλεγχος του σχετικού μητρώου, προκειμένου διαπιστωθεί ότι το όνομα της εταιρείας δεν είναι ήδη καταχωρημένο από άλλο επενδυτή, (β) η ανακοίνωσή της (από το Εμπορικό Δικαστήριο) στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και σε μία ημερήσια εφημερίδα και (γ) η εγγραφή της στη Στατιστική Υπηρεσία (State Bureau of Statistics), στις φορολογικές Αρχές (Tax Administration Office) και στους φορείς συνταξιοδοτικής ασφάλισης και ασφάλισης υγείας (Croatian Pension Institute και Croatian Health Institute).

Σημειώνεται η λειτουργία της ιστοσελίδας www.hitro.hr, στην οποία η Κυβερνητική Υπηρεσία διευκόλυνσης εταιρειών και πολιτών HITRO έχει εισαγάγει σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής εταιρειών (εκτός Αντιπροσωπευτικών Γραφείων). Η Υπηρεσία αυτή λειτουργεί ως one stop-shop και παρέχει διευκολύνσεις και χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ίδρυση και εγγραφή εταιρειών στη Κροατία. Ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να επικοινωνήσει με την HITRO στην αγγλική (ακόμα και τηλεφωνικά) και να εξυπηρετηθεί σε ένα ευρύ φάσμα διοικητικών πράξεων (μεσολάβηση και επικοινωνία με το Εμπορικό Δικαστήριο για την αποδοχή του ονόματος της εταιρείας, η οποία πραγματοποιείται με αναζήτηση στην ιστοσελίδα <http://sudreg.pravosudje.hr>, παροχή λίστας με συμβολαιογράφους, καταβολή με συμβολαιογραφική εξουσιοδότηση μικροποσών αναγκαιών για τη διαδικαστική διαδικασία, καταχώρηση της εταιρείας στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, απόκτηση Στατιστικού Μητρώου και Μητρώου Υγείας και Ασφάλισης για τους εργαζόμενους της υπό ίδρυσης εταιρείας, από τις αντίστοιχες ως άνω Υπηρεσίες, καταβολή του αρχικού κεφαλαίου και προώθησή του στο λογαριασμό της τράπεζας του επενδυτή κλπ.).

Επίσης υπάρχει η υπηρεσία e-Incorporation. Η υπηρεσία αυτή δίνει τη δυνατότητα σε έναν επιχειρηματία να ιδρύσει εταιρεία – περιορισμένης ευθύνης (d.o.o.) ή απλή περιορισμένης ευθύνης (j.d.o.o.) – χρησιμοποιώντας ηλεκτρονική ταυτότητα και χωρίς να επισκεφθεί αυτοπροσώπως τον αρμόδιο φορέα εγγραφής. Εκτός από την ειδική ηλεκτρονική υπογραφή,

έναν επιχειρηματίας χρειάζεται μόνο μια ενεργή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μια τραπεζική κάρτα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πληρωμή του μεριδίου στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν ένας επιχειρηματίας δεν διαθέτει κροατική ηλεκτρονική ταυτότητα, αλλά είναι υπήκοος κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), μπορεί να χρησιμοποιήσει τα διαπιστευτήρια από την εθνική ηλεκτρονική ταυτότητα του/της για αναγνώριση και να υπογράψει τα έγγραφα χρησιμοποιώντας την πιστοποιημένη ηλεκτρονική του/της υπογραφή που εκδόθηκε από πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης της ΕΕ από την ακόλουθη λίστα (<https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>).

Το Υπουργείο Οικονομίας έχει δημιουργήσει την υπηρεσία START (<https://start.gov.hr/st/index.html>), όπου δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να ξεκινήσουν ηλεκτρονικά μια επιχείρηση, δηλαδή να ιδρύσουν μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (d.o.o.) ή μια απλή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (j.d.o.o.) με έναν ή περισσότερους εγχώριους ιδρυτές. Το νέο σύστημα επιτρέπει στους επιχειρηματίες να ξεκινήσουν μια επιχείρηση μέσα σε λίγες μόνο ημέρες με σημαντικά χαμηλότερο κόστος.

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Η πολεοδομική (ΦΕΚ 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) και η χωροταξική νομοθεσία (ΦΕΚ 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) ρυθμίζουν τον σχεδιασμό, κατασκευή, χρήση και συντήρηση κτηρίων και την εφαρμογή διοικητικών και άλλων συναφών διαδικασιών. Το Υπουργείο Χωροταξίας, Κατασκευών και Δημόσιας Περιουσίας έχει αναπτύξει το σύστημα e-Permit, το οποίο επιτρέπει την ηλεκτρονική έκδοση όλων των οικοδομικών αδειών και αδειών χρήσης. Ο έλεγχος των επιτρεπόμενων τύπων δόμησης ή ανακατασκευής μπορεί να γίνει μέσω του ελέγχου των σχετικών πολεοδομικών σχεδίων, τα οποία μπορούν να εντοπιστούν στο Πληροφοριακό Σύστημα Χωροταξίας (<https://ispu.mgipu.hr/#/>).

Πληροφορίες σχετικά με τον χαρακτηρισμό των περιοχών και τις προϋποθέσεις υλοποίησης φυσικών παρεμβάσεων σε συγκεκριμένα οικοπέδα διατίθενται από αρμόδια κρατικά γραφεία χωροταξίας και πολεοδομίας ή χρησιμοποιώντας το σύστημα e-Permit και εισάγοντας συγκεκριμένες πληροφορίες τοποθεσίας.

Για την έναρξη της (ανα)κατασκευής ενός κτηρίου απαιτείται οικοδομική άδεια. Η αίτηση οικοδομικής άδειας υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο και αποστέλλεται στο αρμόδιο γραφείο πολεοδομίας και χωροταξίας στον τόπο, όπου σχεδιάζεται η (ανα)κατασκευή του κτηρίου. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ePermit και πρέπει να συνοδεύεται από:

- Το κύριο έργο σε ηλεκτρονική μορφή και υπογεγραμμένο με ηλεκτρονική υπογραφή,
- Εκτύπωση του κύριου έργου επικυρωμένη από τον μελετητή μηχανικό και τον επικεφαλής μηχανικό σχεδιασμού, εάν στη διαδικασία σχεδιασμού συμμετείχαν πολλοί μηχανικοί σχεδιασμού,
- Εκτύπωση του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης του κτηρίου πιστοποιημένο από τον μελετητή μηχανικό και τον κύριο μελετητή μηχανικό εάν στην εκπόνησή του συμμετείχαν πολλοί μελετητές,

- Γραπτή έκθεση για έλεγχο του κύριου έργου (εάν προβλέπεται έλεγχος),
- Πιστοποιητικό για την επικύρωση της κύριας μελέτης (εάν το έργο εκπονήθηκε σύμφωνα με ξένους κανονισμούς),
- Απόδειξη έννομου συμφέροντος για την έκδοση οικοδομικής άδειας,
- Απόδειξη ότι ο αιτών μπορεί να είναι επενδυτής (παραχώρηση, συναίνεση ή άλλη πράξη που ορίζεται από ειδικούς κανονισμούς), εάν πρόκειται για κτήριο για το οποίο ειδικός νόμος ορίζει ποιος μπορεί να είναι ο επενδυτής,
- Απόδειξη ότι ο ιδιοκτήτης του οικοπέδου έχει εκπληρώσει το καθήκον της μεταβίβασης μέρους του οικοπέδου στην κυριότητα μονάδας τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή έχει εκπληρώσει το καθήκον του να συνάψει συμφωνία για τη δημιουργία διέλευσης, όπως ορίζει ο ειδικός νόμος που διέπει τον χωροταξικό σχεδιασμό, εφόσον υπάρχει τέτοιο καθήκον.

Η οικοδομική άδεια παύει να ισχύει εάν ο επενδυτής δεν ξεκινήσει την κατασκευή εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της άδειας. Η ισχύς της οικοδομικής άδειας παρατείνεται κατόπιν αιτήματος του επενδυτή μία φορά για τα επόμενα τρία χρόνια, εάν δεν έχουν αλλάξει προϋποθέσεις για την υλοποίηση επεμβάσεων στην περιοχή που έχει οριστεί.

Η πολεοδομική νομοθεσία ορίζει ότι το κτίριο πρέπει, ως προς την εξωτερική του εμφάνιση και την διάταξη του οικοπέδου, να ολοκληρωθεί εντός: α) δεκαετίας (κτήρια ομάδας 1, κτίρια που καλύπτονται από τον Εθνικό Χωροταξικό Σχεδιασμό), β) επταετίας (κτήρια ομάδας 2.α και 2.β, κτίρια για τα οποία έχουν καθοριστεί ειδικοί όροι), γ) πενταετίας (κτήρια ομάδας 3.α και 3.β, κτίρια για τα οποία δεν έχουν καθοριστεί ειδικοί όροι).

Πριν από την έκδοση άδειας χρήσης, ο επενδυτής ή ο ιδιοκτήτης του κτιρίου υποχρεούται να λάβει ενεργειακό πιστοποιητικό για το κτίριο, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τον Οικοδομικό Νόμο.

Το Υπουργείο, υποχρεούται να διενεργήσει τεχνικό έλεγχο του κτιρίου εντός τριάντα ή δεκαπέντε ημερών από την ημέρα παραλαβής έγκυρης αίτησης για χορήγηση άδειας χρήσης. Διενεργείται τεχνικός έλεγχος για να διαπιστωθεί εάν το κατασκευασμένο κτίριο συμμορφώνεται με την οικοδομική άδεια, δηλαδή την κύρια μελέτη. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον παρακάτω ηλεκτρονικό σύνδεσμο του κροατικού Υπουργείου Χωροταξίας, Κατασκευών και Δημόσιας Περιουσίας: www.mgipu.gov.hr.

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές)

Η πιστοποίηση ακολουθεί διεθνή (ISO) και ευρωπαϊκά (EN) πρότυπα, τα οποία αναγνωρίζονται ως κροατικά. Ο Κροατικός Οργανισμός Διαπίστευσης είναι ένας ανεξάρτητος μη κερδοσκοπικός δημόσιος φορέας που ενεργεί ως εθνική υπηρεσία διαπίστευσης στη Δημοκρατία της Κροατίας (Hrvatska Akreditacijska Agencija - HAA / www.akreditacija.hr) και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA) και του Διεθνούς Εργαστηρίου Συνεργασίας Διαπίστευσης (ILAC). Οι κανόνες διαπίστευσης αντιστοιχούν στα ευρωπαϊκά πρότυπα 45000 και στα διεθνή πρότυπα 17000 σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της EA, της ILAC και της IAF.

Το Κροατικό Ινστιτούτο Προτύπων (Hrvatski Zavod za Norme - www.hzn.hr) είναι ένας αυτόνομος μη κερδοσκοπικός δημόσιος Οργανισμός - μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO), της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI).

Ως προς την προστασία των Προστατευομένων Ονομασιών Προέλευσης (Π.Ο.Π.) και Γεωγραφικών Ενδείξεων (Π.Γ.Ε.), η Κροατία, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων και την ένταξή της στην ΕΕ (1^η Ιουλίου 2013), έχει αναλάβει τη συμβατική υποχρέωση να δημιουργήσει το απαιτούμενο νομικό πλαίσιο για την πλήρη προστασία των ΠΟΠ και ΠΓΕ, εναρμονιζόμενη με το ενωσιακό κεκτημένο.

B.1.5 Τελωνιακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

Με την ένταξη της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η χώρα συμπεριελήφθη στο ενιαίο τελωνιακό έδαφος της Ένωσης. Ως εκ τούτου, από την 1η Ιουλίου 2013, καταργήθηκε κάθε τελωνιακός έλεγχος στην είσοδο εμπορευμάτων και εν γένει στο εμπόριο μεταξύ της Κροατίας και των άλλων κρατών μελών.

Τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε τελωνιακό έλεγχο είναι όσα εισάγονται από τρίτες χώρες (μη κράτη μέλη ΕΕ). Η εφαρμογή του νέου τελωνιακού κώδικα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 952/2013 της ΕΕ ξεκίνησε την 1η Μαΐου 2016. Δεδομένου ότι η εφαρμογή των διατάξεων του τελωνιακού κώδικα απαιτεί την ανάπτυξη νέων εφαρμογών ή τη βελτίωση υφιστάμενων εφαρμογών υπάρχουν αρκετές εφαρμοστικές τροπολογίες. Η τελευταία τροπολογία έγινε τον Ιούνιο του 2023 (Implementing Regulation 2023/1070) και αφορούσε την ανάπτυξη των τελωνιακών ηλεκτρονικών συστημάτων.

Αρμόδια αρχή για τα τελωνιακά θέματα στην Κροατία είναι η Διεύθυνση Τελωνείων στο Υπουργείο Οικονομικών (<https://carina.gov.hr/en>).

B.1.6 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Το ισχύον νομικό καθεστώς που αφορά στις διαδικασίες εισαγωγής είναι πλήρως εναρμονισμένο με το ενωσιακό κεκτημένο και τους κανόνες του Π.Ο.Ε.. Σειρά νομοθετημάτων όπως το Trade Act, Customs Act, Customs Tariff Act και Foreign Exchange Act εξασφαλίζουν τις ελεύθερες και απρόσκοπτες συναλλαγές προϊόντων και υπηρεσιών. Από το 2002 εφαρμόζεται πλήρως η Συνδυασμένη Ονοματολογία της ΕΕ σχετικά με τις τελωνιακές διατυπώσεις.

Βάσει των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2122 της Επιτροπής, στο τελωνιακό έδαφος της Κροατίας / Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιτρέπεται η μεταφορά των ακολούθων προϊόντων στις προσωπικές αποσκευές επιβατών εάν προέρχονται από τρίτες χώρες (ήτοι μη κράτη μέλη ΕΕ): κρέας, γάλα και τα προϊόντα τους συμπεριλαμβανομένου του τυριού, ψάρια και προϊόντα αλιείας, άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένου γάλακτος

για βρέφη σε σκόνη, βρεφικής τροφής και ειδικών τροφών που χρησιμοποιούνται για ιατρικούς λόγους και τροφών για ζώα συντροφιάς που χρησιμοποιούνται για λόγους υγείας. Προβλέπονται ειδικές περιπτώσεις εξαιρέσεων, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται το τυρί.

Σύμφωνα με την Τελωνειακή Διοίκηση της Δημοκρατίας της Κροατίας, προϊόντα ζωικής προέλευσης που εισάγονται στην Κροατία από τρίτες χώρες, ανεξαρτήτως χώρας παραγωγής ή συσκευασίας, θεωρούνται προϊόντα τρίτων χωρών και δεν επιτρέπεται η εισαγωγή τους στην ΕΕ (γιατί έχουν απωλέσει το υγειονομικό τους καθεστώς ως προϊόντα ΕΕ). Οι ιδιώτες που επιθυμούν να εισάγουν προϊόντα ζωικής προέλευσης στο έδαφος της Κροατίας διερχόμενοι από έδαφος τρίτης χώρας (π.χ. Βόρεια Μακεδονία, Σερβία), υποχρεούνται να τηρήσουν την ίδια διαδικασία με την ακολουθητέα για τις κανονικές εμπορικές συναλλαγές, δηλαδή οι αποστολές αυτές πρέπει να συνοδεύονται από προκαθορισμένο κτηνιατρικό πιστοποιητικό και ο εισαγωγέας υποχρεούται να αναφέρει την άφιξη της αποστολής στον αρμόδιο συνοριακό κτηνιατρικό σταθμό προκειμένου να διενεργηθεί κτηνιατρικός έλεγχος.

Όσον αφορά στην εισαγωγή ελαιόλαδου για ιδιωτική χρήση, μέσω τρίτης χώρας, αυτή επιτρέπεται σε μικρή ποσότητα, ήτοι έως 20 λίτρα.

Τέλος, συνιστάται η υποβολή τελωνειακής διασάφησης (customs declaration) κατά την είσοδο στο έδαφος της Κροατίας από τρίτη χώρα, ώστε να αποφεύγεται ενδεχόμενη επιβολή προστίμων.

Η δέουσα ενημέρωση σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τα εμπορεύματα στις προσωπικές αποσκευές επιβατών που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κροατίας / ΕΕ από τρίτη χώρα είναι αναρτημένη στα σημεία εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κροατίας/ΕΕ και είναι επίσης διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της κροατικής Τελωνειακής Διοίκησης <https://carina.gov.hr/UserDocImages//2746//Letak%20za%20putnike%20-%20Uvoz%20hrane%20u%20EU%20-%202022..pdf>.

B.1.7 Διαδικασία εισόδου τουριστικών λεωφορείων στην Κροατία

Τουριστικά γραφεία που πραγματοποιούν, μέσω λεωφορείων, ταξίδι στην Κροατία ή διέρχονται από τη χώρα, οφείλουν να ακολουθήσουν, σύμφωνα με την ισχύουσα κροατική νομοθεσία, την εξής διαδικασία:

- Έκδοση αριθμού ΟΙΒ (αντιστοίχου ελληνικού ΑΦΜ): Για την έκδοση αριθμού ΟΙΒ πρέπει να υποβληθεί σχετική αίτηση, η οποία αποστέλλεται, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση odjel.stranci@porezna-uprava.hr. Στους παρακάτω συνδέσμους περιλαμβάνονται έντυπο και αναλυτικές οδηγίες στην αγγλική.
  - https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/Uputa%20stranim%20poreznim%20obveznicima_en.pdf
  - https://www.porezna-uprava.hr/en/EN_obraci/Documents/PINrequest.pdf

- [https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/P-PDV\(EnglishBus\).pdf](https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/P-PDV(EnglishBus).pdf)

Συνιστάται η υποβολή αίτησης έκδοσης ΟΙΒ τουλάχιστον δέκα εργάσιμες μέρες πριν από το προγραμματισμένο ταξίδι.

- Μόλις εκδοθεί ο αριθμός ΟΙΒ, πρέπει να υποβληθεί αίτηση για την πραγματοποίηση διεθνούς μεταφοράς επιβατών στην Κροατία – MCP, προκειμένου η εταιρεία να εγγραφεί στο κροατικό σύστημα οδικών μεταφορών. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω του ακόλουθου συνδέσμου:
  - <https://mcp.porezna-uprava.hr/prijava.html>
  - https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Documents/KORISNI%C4%8CKI_PRIRU%C4%8CNIK_MCP%20-%20ENG_v1.5.pdf

Συνιστάται η υποβολή της αίτησης MCP τουλάχιστον τρεις εργάσιμες μέρες πριν από το προγραμματισμένο ταξίδι.

- Τέλος, εφόσον έχει απονεμηθεί ο αριθμός ΟΙΒ και η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο κροατικό φορολογικό σύστημα, είναι υποχρεωτικό να υποβάλλονται μηνιαία Έντυπα ΦΠΑ – PDV obrazac, για την περίοδο που έχει εκτελεστεί η περιστασιακή διεθνής μεταφορά επιβατών. Τα εν λόγω έντυπα υποβάλλονται έως τις 20 του τρέχοντος μηνός για τον προηγούμενο μήνα κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η υπηρεσία. Το Έντυπο ΦΠΑ αποστέλλεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση odjel-starnici@porezna-uprava.hr. Στον παρακάτω σύνδεσμο περιλαμβάνεται το έντυπο στην αγγλική.
  - [https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/PDV\(Bus\).pdf](https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/PDV(Bus).pdf)

Σημειώνεται, ο οδηγός του λεωφορείου πρέπει να έχει μαζί του κατά την διάρκεια του ταξιδιού την βεβαίωση απονομής του αριθμού ΟΙΒ, την απόφαση απονομής του καθώς και την φόρμα MCP.

Επιπλέον, για την είσοδο στην Παλιά Πόλη του Ντουμπρόβνικ προβλέπεται ειδικό τέλος το οποίο καταβάλλεται μέσω του κάτωθι ηλεκτρονικού συνδέσμου:

- <https://buswebshop.dubrovnik.hr/en>

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων

Η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (HNB) συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών. Η κύρια αποστολή της αφορά στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του. Από την 1^η Ιανουαρίου 2023 η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας συμμετέχει στον καθορισμό και την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διενεργεί επίσης συναλλαγματικές πράξεις, όπως ορίζεται

στο άρθρο 219 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

Οι τράπεζες προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών και διαθέτουν υψηλό μερίδιο ξένων κεφαλαίων. Επί του παρόντος, υπάρχουν 19 εμπορικές τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην αγορά της Κροατίας: 11 εξ αυτών είναι αλλοδαπής ιδιοκτησίας, επτά είναι ιδιωτικής ιδιοκτησίας εσωτερικού και μόνο μία ανήκει στο κράτος. Οι ξένες τράπεζες έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο στο σύνολο των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων (90,2%). Οι ιταλικές τράπεζες αντιπροσωπεύουν σχεδόν το ήμισυ του συνόλου των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων (48,9%), ακολουθούμενες από τις τράπεζες αυστριακής ιδιοκτησίας, οι οποίες έχουν μερίδιο 29,9%.

Όσον αφορά στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Κροατία μπορούν να χρηματοδοτηθούν είτε μέσω τυποποιημένων δανείων από εμπορικές τράπεζες ή ιδρύματα που προσφέρουν ευνοϊκότερα επιτόκια είτε με την έκδοση εγγυήσεων για τραπεζικές πιστώσεις. Αποτελούμενο από 19 τράπεζες και 1 στεγαστικό ταμειούχο, έναν παραδοσιακά σταθερό και ιδιαίτερα ανεπτυγμένο τομέα, το κροατικό τραπεζικό σύστημα προσφέρει υψηλή διαφοροποίηση και καλή ποιότητα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Σημαντικό ρόλο στήριξης των εταιρειών στις περαιτέρω αναπτυξιακές και εξαγωγικές τους δραστηριότητες έχει η Κροατική Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (HBOR). Μέσω των εξειδικευμένων προγραμμάτων του το HBOR παρέχει υποστήριξη σε νεοφυείς επιχειρήσεις, εξαγωγικές εταιρείες και εταιρείες από διάφορους τομείς της οικονομίας όπως η βιομηχανία, ο τουρισμός, η προστασία του περιβάλλοντος και η ενεργειακή απόδοση, η γεωργία κ.λπ. Περισσότερες πληροφορίες για τα προγράμματα HBOR μπορείτε να βρείτε στο ιστοσελίδα www.hbor.hr.

Πρόσθετη υποστήριξη στις επιχειρηματικές δραστηριότητες παρέχεται από την Κυβερνητική Υπηρεσία για τις ΜΜΕ, τις Καινοτομίες και τις Επενδύσεις (HAMAG-BICRO). Η HAMAG-BICRO εκδίδει εγγυήσεις για τραπεζικές πιστώσεις που έχουν εγκριθεί από πιστωτικά ιδρύματα και άλλα νομικά πρόσωπα που εγκρίνουν δάνεια σε ΜΜΕ και πραγματοποιεί άμεσες οικονομικές συνεισφορές σε ΜΜΕ υπό μορφή επιχορηγήσεων. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εγγυήσεις και τα προγράμματα επιχορήγησης της HAMAG-BICRO είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της www.hamagbicro.hr.

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Το δικαίωμα κυριότητας ιδιωτικής περιουσίας προβλέπεται ρητά στο Κροατικό Σύνταγμα. Επίσης, το Σύνταγμα προβλέπει ότι τα δικαιώματα που πηγάζουν από επενδύσεις κεφαλαίων δεν μπορούν να περιορίζονται με άλλες νομοθετικές πράξεις και ότι οι ξένοι επενδυτές έχουν το δικαίωμα να επαναπατριάζουν ελεύθερα τα κέρδη τους. Η απορρέουσα σχετική νομοθεσία εξειδικεύει και εξασφαλίζει με συνέπεια τις συνταγματικές αυτές ρυθμίσεις. Ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, το οποίο υπάγεται στον κροατικό Νόμο με μία από τις προαναφερθείσες, στο ανωτέρω κεφάλαιο 3, νομικές μορφές αντιμετωπίζεται ως κροατικό νομικό πρόσωπο και

συνεπώς μπορεί να αποκτήσει περιουσιακά στοιχεία χωρίς περιορισμούς. Πέραν τούτου, από τον Φεβρουάριο του 2009 όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να αγοράζουν ελεύθερα ακίνητα στην Κροατία χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς ή εξαιρέσεις σε αντίθεση με τους λοιπούς αλλοδαπούς, για τους οποίους εξακολουθεί να απαιτείται η ύπαρξη διακρατικής συμφωνίας περί αμοιβαιότητας στο δικαίωμα απόκτησης ακίνητης περιουσίας, καθώς και η έγκριση του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Το Σύστημα Εγγραφής, Απογραφής και Καταγραφής (www.uredjenazemlja.hr) ακίνητης περιουσίας στη Κροατία βρίσκεται σε διαδικασία βελτίωσης. Για το σκοπό αυτό, η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (I.B.R.D.) χρηματοδότησε την ανάπτυξη ενιαίου πληροφοριακού συστήματος, το οποίο χρήζει ωστόσο περαιτέρω βελτιώσεων και συνεπώς, οι υποψήφιοι επενδυτές θα πρέπει να αναζητούν οπωσδήποτε την κατάλληλη νομική υποστήριξη (Δικηγορικός Σύλλογος Κροατίας (www.odvj-komora.hr)). Σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει αμφισβήτηση τίτλων και χρειάζεται να επιβεβαιώνεται ότι ο πωλητής κατέχει έγκυρους τίτλους ιδιοκτησίας, ώστε να είναι εφικτή η ασφαλής μεταβίβαση. Η σχετικά νέα υλοποίηση προγράμματος για ψηφιοποιήσεις των αρχείων των υποθηκοφυλακείων αναμένεται να συνεισφέρει στη μείωση των συναφών προβλημάτων.

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Το θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει τις εργασιακές σχέσεις στην Κροατία είναι ο Νόμος για την Εργασία (Labour Act OG 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) που λειτουργεί ως νόμος-ομπρέλα και ρυθμίζει γενικά τις εργασιακές σχέσεις στη χώρα. Η νομοθεσία για τα εργασιακά είναι εναρμονισμένη με το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της εργατικής νομοθεσίας.

Η εργατική νομοθεσία ρυθμίζει την ελευθερία των συμβάσεων, πράγμα που σημαίνει ότι τα συμβούλια εργοδοτών και εργαζομένων, καθώς και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και ενώσεις εργοδοτών μπορούν να συνάψουν συμβάσεις εργασίας που είναι ευνοϊκότερες για τον εργαζόμενο από τους όρους που καθορίζει ο ίδιος ο νόμος. Εκτός από αυτή τη δυνατότητα, η ελευθερία σύναψης συμβάσεων επιτρέπει στον εργοδότη, στις εργοδοτικές ενώσεις και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις να διαπραγματεύονται συλλογικά συμβάσεις εργασίας λιγότερο ευνοϊκές από τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Νόμος για την Εργασία, αλλά μόνο εάν ο εν λόγω Νόμος ή ένας ειδικός Νόμος τους το επιτρέπει ρητά να το πράξουν.

Κάθε εργοδότης που απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζομένους υποχρεούται να υιοθετεί και να δημοσιεύει Κανόνες Απασχόλησης που ρυθμίζουν τους μισθούς, την οργάνωση της εργασίας και άλλα σημαντικά θέματα για τους εργαζόμενους που απασχολούνται από τον εκάστοτε εργοδότη, εάν τα θέματα αυτά δεν ρυθμίζονται με συλλογική σύμβαση.

Η προσωρινή απασχόληση εργαζομένων μέσω Φορέα Προσωρινής Απασχόλησης ρυθμίζεται επίσης από διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Ο Οργανισμός Προσωρινής Απασχόλησης, ως εργοδότης, μπορεί να αναθέτει έναν εργαζόμενο σε άλλον εργοδότη για προσωρινή εργασία βάσει σύμβασης εργαζομένου με ανάθεση.

Στην Κροατία υπάρχουν 3 βασικά είδη απασχόλησης:

- Πλήρης απασχόληση, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τις σαράντα ώρες την εβδομάδα.
- Μερική απασχόληση, για θέσεις με χρόνο εργασίας μικρότερο από την πλήρη απασχόληση.
- Μερική απασχόληση για ειδικές θέσεις εργασίας, όπου δεν είναι δυνατή η προστασία των εργαζομένων από επιβλαβείς επιδράσεις, ακόμη και κατά την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας στην εργασία.

Ο εργαζόμενος μπορεί να εργαστεί περισσότερες από 40 ώρες την εβδομάδα. Ωστόσο, η συνολική διάρκεια εργασίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις πενήντα ώρες την εβδομάδα. Η υπερωριακή εργασία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 180 ώρες ετησίως, εκτός εάν υπάρχει συμφωνία με τη μορφή συλλογικής σύμβασης. Σε αυτήν την περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα ώρες ετησίως. Για τις υπερωρίες ο εργαζόμενος δικαιούται επιπλέον αποδοχές. Επιπρόσθετα, ο Νόμος προβλέπει επιπλέον περίοδο εβδομαδιαίας ανάπαυσης τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων ωρών και ετήσια άδεια τουλάχιστον 4 εβδομάδων. Ο Νόμος, επίσης, ορίζει ένα εξαιρετικό δικαίωμα άδειας μετ' αποδοχών με αποζημίωση όταν προκύπτουν σημαντικές προσωπικές ανάγκες, ιδίως σε σχέση με γάμο, γέννα, σοβαρή ασθένεια ή θάνατο στενού μέλους της οικογένειας. Κατόπιν αιτήματος του εργαζομένου, ο εργοδότης μπορεί να χορηγήσει άδεια άνευ αποδοχών, κατά την οποία αναστέλλονται προσωρινά όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από ή σε σχέση με την εργασία.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2023 τέθηκε σε ισχύ ο νέος Εργατικός Νόμος. Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις, το όριο των Συμβάσεων Ορισμένου Χρόνου μειώνεται στα 3 έτη από 5. Επίσης, το ανώτατο όριο της δοκιμαστικής περιόδου είναι 6 μήνες, εκτός εάν κατά τη διάρκεια της ο εργαζόμενος απουσίαζε προσωρινά, ιδίως λόγω προσωρινής ανικανότητας για εργασία. Επιπλέον, εισάγεται και η επιλογή της εργασίας εξ αποστάσεως από τους εργαζόμενους, καθώς και μια μέρα απουσίας ανά έτος για λόγους υγείας ή οικογενειακούς η οποία μετρείται ως εργάσιμη. Ακόμα, παλαιότερες διατάξεις του νόμου που όριζαν ότι όταν ένας εργοδότης στέλνει έναν εργαζόμενο του στο εξωτερικό πρέπει να καλύπτει το κόστος μεταγκατάστασης έχουν διαγραφεί. Ωστόσο, η περίοδος που ο εργαζόμενος εργάζεται στο εξωτερικό περιλαμβάνεται ως περίοδος εργασίας κατά τον τερματισμό της απασχόλησης του για τον εργοδότη.

Επίσης, από την 1^η Ιουλίου 2023 ψηφίστηκε από το κροατικό Κοινοβούλιο ο νέος Νόμος για το Εμπόριο, σύμφωνα με τον οποίο τα καταστήματα θα παραμένουν κλειστά τις Κυριακές ενώ οι ιδιοκτήτες καταστημάτων θα μπορούν να επιλέξουν 16 Κυριακές το χρόνο, κατά τις οποίες τα καταστήματα θα είναι ανοιχτά. Οι ώρες εργασίας των καταστημάτων θα καθορίζονται από τον ιδιοκτήτη, με μέγιστο ωράριο εργασίας 90 ωρών, που θα διανέμεται από Δευτέρα έως Σάββατο, με τα καταστήματα να παραμένουν ως επί το πλείστον κλειστά τις Κυριακές και τις αργίες. Την εβδομάδα που η Κυριακή είναι εργάσιμη, προστίθενται άλλες 15 ώρες στην εβδομάδα των 90 ωρών, συνολικά 105 ώρες, τις οποίες ο ιδιοκτήτης του καταστήματος θα μοιράσει από Δευτέρα έως Κυριακή. Ο νόμος προβλέπει εξαιρέσεις από τον

γενικό κανόνα για καταστήματα που βρίσκονται εντός ή αποτελούν αναπόσπαστο μέρος σιδηροδρομικών σταθμών και σταθμών λεωφορείων, αεροδρόμια και λιμάνια, νοσοκομεία, ξενοδοχεία κτλ.

Ο ελάχιστος μεικτός μισθός στην Κροατία, το 2024, ανέρχεται στα 840 ευρώ. Ένας μισθωτός υποχρεούται να πληρώσει φόρο εισοδήματος καθώς και εισφορές. Ο εργοδότης υποχρεούται να υπολογίζει, να διατηρεί και να καταβάλλει τις παροχές για λογαριασμό του εργαζομένου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών της Κροατίας είναι το αρμόδιο όργανο για την έκδοση αδειών διαμονής και εργασίας, καθώς και πιστοποιητικών εγγραφής εργαζομένων (www.mup.gov.hr). Ο νόμος περί αλλοδαπών (OG 133/20), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2021, ορίζει ότι ένας υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να εργάζεται στην Κροατία, βάσει της άδειας διαμονής και εργασίας ή πιστοποιητικού εγγραφής εργαζομένου. Ένας υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να εργαστεί στην Κροατία μόνο σε εκείνες τις θέσεις εργασίας, για τις οποίες διαθέτει άδεια διαμονής και εργασίας ή πιστοποιητικό εγγραφής και μόνο για εργοδότη, για τον οποίο του έχει εκδοθεί άδεια διαμονής και εργασίας ή άδεια εγγραφής και με τον οποίο έχει συνάψει σχέση εργασίας.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Κροατίας

Οι στρατηγικές εισόδου στην αγορά περιγράφονται αναλυτικά κατωτέρω:

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Η κατά καιρούς συνεργασία ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων με εγχώριες εταιρείες που λειτουργούν ως αντιπρόσωποι/διανομείς των πρώτων έχει αποδειχθεί αμοιβαία επωφελής. Επίσης, τα τελευταία τουλάχιστον έτη οι εμπορικές διαφορές που έχουν ανακύψει από τη συνεργασία ελληνικών επιχειρήσεων με κροατικές είναι σχεδόν μηδενικές.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπείας/κοινοπραξίας

Ο Νόμος για την ίδρυση εταιρείας στην Κροατία προβλέπει την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσώπευσης (Representative Office), το οποίο δεν έχει νομική προσωπικότητα και δύναται να συνάπτει συμφωνίες μόνο στο όνομα της ιδρυτικής εταιρείας. Διατηρεί δικούς του λογαριασμούς στην τράπεζα, ενώ η λειτουργία του περιορίζεται στην έρευνα αγοράς, προετοιμασία σύναψης συμβολαίων και συμφωνιών τεχνικής συνεργασίας και παρόμοιες εργασίες διευκόλυνσης. Ο εξοπλισμός του Γραφείου μπορεί να εισαχθεί αδασολόγητος με προσωρινή τελωνειακή άδεια και με δυνατότητα παρατάσεων. Το ίδιο ισχύει επίσης και για τα οχήματα των αλλοδαπών εργαζομένων, για τους οποίους απαιτούνται άδειες εργασίας και παραμονής, χωρίς όμως να απαιτείται να πληρώνουν φόρους και εισφορές. Για την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσώπευσης απαιτείται η εγγραφή στο Μητρώο των Γραφείων Αντιπροσώπευσης Αλλοδαπών (Register of Representative Offices of Foreign Persons in Croatia) στο Υπουργείο Οικονομίας (www.mingor.hr).

Μετά την ένταξη της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι εταιρείες που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, δεν μπορούν πλέον να ανοίγουν Γραφεία Αντιπροσώπευσης στην Κροατία, αλλά μόνο να εγγράφονται ως υποκατάστημα ή να ενσωματώνονται σε τοπική εταιρεία.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Η ιδιωτικοποίηση του τομέα διανομής ήταν επιτυχημένη και έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα εταιρείες με έδρα την Κροατία να αναπτύσσουν δραστηριότητα και στις γειτονικές βαλκανικές χώρες. Λόγω της γεωγραφικής του θέσης, το Ζάγκρεμπ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στα δίκτυα διανομής. Τα λιμάνια του Σπλιτ και της Ρίεκα καθώς και η πόλη του Οσίεκ στην Ανατολική Κροατία αποτελούν επίσης σημαντικά σημεία διανομής. Περίπου το ήμισυ των εμπορευμάτων που μεταφέρονται στην Κροατία μεταφέρονται οδικώς. Δεδομένης της γεωγραφικής θέσης της Κροατίας, οι θαλάσσιες μεταφορές αποτελούν το δεύτερο συνηθέστερο μέσο μεταφοράς εμπορευμάτων (σχεδόν το 30% των μεταφερόμενων εμπορευμάτων). Το υπόλοιπο περίπου 20% των μεταφερόμενων εμπορευμάτων χωρίζεται σχεδόν ισομερώς μεταξύ σιδηροδρόμου και αγωγών.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Συνιστάται στις ενδιαφερόμενες για εξαγωγές εταιρείες, αφού καταλήξουν σε συμφωνία με εγχώριο εισαγωγέα/χονδρέμπορο, να χρηματοδοτούν προγράμματα προώθησης των προϊόντων τους. Αναλόγως του προϊόντος, η πραγματοποίηση διαφημιστικής καμπάνιας μπορεί να λάβει διάφορες μορφές όπως σποτ στην τηλεόραση, καταχωρήσεις σε κλαδικά περιοδικά, προώθηση μέσω μέσων κοινωνικής δικτύωσης κλπ. Στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr μπορείτε να βρείτε πληροφορίες σχετικά με τις σημαντικότερες εκθέσεις που διοργανώνονται στην Κροατία.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Στην Κροατία εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένες εγγενείς δυσκολίες στην έγκαιρη και απρόσκοπτη απονομή δικαιοσύνης, όσον αφορά σε διαφορές όπου εμπλέκονται αλλοδαπές εταιρείες. Σύμφωνα με την εμπειρία ξένων εταιρειών, που έχουν υπεισέλθει σε διαδικασία δικαστικής επίλυσης διαφορών, συνιστάται να αποφεύγεται, όσον είναι δυνατόν, η προσφυγή στην δικαιοσύνη, αφού υπάρχουν πολλές καθυστερήσεις και η τελεσιδικία των δικαστικών αποφάσεων απαιτεί πολύ χρόνο. Η διαιτησία είναι εφικτή. Στο Κροατικό Οικονομικό Επιμελητήριο (HGK) υπάρχει μόνιμο διαιτητικό δικαστήριο από το 1965. Ακολουθεί τις διαδικασίες του προτύπου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο.

Παροχή πληροφοριών (ισολογισμούς και καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως των τελευταίων τριών ετών, γενικά στοιχεία απασχολούμενων, ίδρυσης κ.λ.π., καθώς και αξιολόγηση επιχειρηματικών κινδύνων) για την φερεγγυότητα κροατικών εταιρειών είναι δυνατή μέσω των κάτωθι εταιρειών:

Prima Bon d.o.o.
Gradiscanska 32
10000 Zagreb
Tel : +385 15 556 372
email : info@bon.hr

Bisnode d.o.o. (αντιπρόσωπος της
αμερικανικής Dun&Bradstreet)
Fallerovo setaliste 22
10000 Zagreb
Tel: +385 13 030 500
email: info.hr@bisnode.hr

Coface Adriatic d.o.o.
Avenija Dubrovnik 46, 10000 Zagreb
Tel: +385 14 697 500
email: office-adriatic@coface.com

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Με πληθυσμό 3,85 εκατ. κατοίκων, η αγορά της Κροατίας είναι σχετικά μικρή, αλλά αυξάνεται δραστικά κατά την διάρκεια της θερινής σεζόν λόγω τουριστικών ροών. Συγκρατείται η σημαντική ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των Κροατών τα τελευταία χρόνια, καθώς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κροατίας ανήλθε, το 2023, στο 76% του μέσου όρου ΕΕ, από το 70%, το 2021, ενώ υπολογίζεται ότι έως το 2030 θα αγγίξει το 80%.

Όσον αφορά στην καταναλωτική συμπεριφορά, οι Κροάτες καταναλωτές παραμένουν ευαίσθητοι στις τιμές και δεν είναι ιδιαίτερα ανοιχτοί σε νέες μάρκες που εισέρχονται στην αγορά. Προτιμούν τοπικές μάρκες, όταν ψωνίζουν από παραδοσιακά καταστήματα λιανεμπορίου, αλλά προσανατολίζονται επίσης ολοένα και περισσότερο στο διεθνές διαδικτυακό εμπόριο (σχετικά με καταναλωτικές τάσεις στον τομέα των τροφίμων βλ. κεφάλαιο Ε.1 κατωτέρω).

Το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Κροατία αναπτύσσεται σταθερά τα τελευταία χρόνια, ειδικά μετά την ένταξη της χώρας στην ΕΕ. Ωστόσο, έχει ακόμα μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης, καθώς οι επιχειρήσεις αντλούν μόνο το 11% των εσόδων τους μέσω αυτού (μέσος όρος ΕΕ 18%). Κατά τη διάρκεια της πανδημίας ο τομέας του ηλεκτρονικού εμπορίου γνώρισε μεγάλη άνθηση. Όπως συμβαίνει και σε παγκόσμιο επίπεδο, οι χρήστες μεταξύ 16 και 34 ετών είναι οι περισσότερο ενεργοί στις διαδικτυακές αγορές. Το μεγαλύτερο τμήμα του ηλεκτρονικού εμπορίου αντιστοιχεί στον κλάδο της μόδας και αντιπροσωπεύει το 42% του συνόλου, ενώ ακολουθούν τα ηλεκτρονικά είδη με 23% και τα τρόφιμα και είδη περιποίησης με 13%. Όσον αφορά στους τρόπους πληρωμής, πέραν των πιστωτικών καρτών, υψηλό ποσοστό εξακολουθεί να επιλέγει την αντικαταβολή (46%).

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η Κροατία είναι πλήρες μέλος του Π.Ο.Ε. και οφείλει συνεπώς να εφαρμόζει την συμφωνία προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (TRIPS). Διαθέτει ήδη νομοθεσία, η οποία έχει γίνει αποδεκτή στον Π.Ο.Ε., σχετικά με δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, βιομηχανικά σχέδια, γεωγραφικές ενδείξεις προϊόντων και υπηρεσιών, προστασία σχεδίων και ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, δικαιώματα αναπαραγωγής και σχετικά δικαιώματα. Είναι μέλος του W.I.P.O. (World Intellectual Property Organization) και καταβάλλει προσπάθειες περαιτέρω εκσυγχρονισμού της σχετικής εσωτερικής νομοθεσίας. Η επίσημη Αρχή για την καταχώρηση και κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας είναι το STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE (www.dziv.hr).

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Μεταξύ Κροατίας και Ελλάδας έχει υπογραφεί και τεθεί σε ισχύ «Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας» (Νόμος 2653, ΦΕΚ 250/3.11.1998/Α). Συνολικά, η Κροατία έχει υπογράψει και θέσει σε ισχύ Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με 68 κράτη. Οι πιο πρόσφατες Συμφωνίες με ΗΠΑ (2022) και Σαουδική Αραβία (2024) δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ.

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Φόρου Εισοδήματος (OG 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23), ο συντελεστής φόρου εισοδήματος είναι 15% - 23,6% για εισόδημα έως 50.400,00 ευρώ ετησίως (έως 4.200,00 ευρώ το μήνα) και 25% - 35,4% για εισόδημα άνω των 50.400,00 ευρώ ετησίως (πάνω από 4.200,00 ευρώ το μήνα), ανάλογα με την πόλη διαμονής¹. Σύμφωνα με την τελευταία φορολογική μεταρρύθμιση, από την 1^η Ιανουαρίου 2024 η βάση για το αφορολόγητο αυξάνεται από τα 530 ευρώ στα 560 ευρώ μηνιαίως και καταργούνται οι δημοτικοί φόροι. Επιπρόσθετα, ιατρικά ασφάλιστρα (έως συγκεκριμένο ποσό) που πληρώνονται από εργοδότες σε εργαζόμενους και δωρεές δεν εμπίπτουν στα φορολογήσιμα εισοδήματα.

Προκειμένου να αποφευχθεί η φοροδιαφυγή, συγκεκριμένες κατηγορίες συμφωνιών φορολογούνται ως επαγγελματικές. Λεπτομερής προσδιορισμός των εν λόγω συμφωνιών προβλέπεται από εξειδικευμένες ρυθμίσεις. Επιπλέον, προς ορθότερη εκτίμηση της φορολογίας, ο εκάστοτε εργοδότης οφείλει να έχει εικόνα των αφορολόγητων αποδοχών του εργαζομένου κατά την τρέχουσα φορολογική περίοδο. Η φορολογική μεταχείριση διαγραφόμενων επισφαλών χρεών από αυτοαπασχολούμενους φορολογούμενους (όπως

¹ Εάν το αντιπροσωπευτικό όργανο της τοπικής αυτοδιοίκησης δεν έχει αποφασίσει να καθορίσει το επίπεδο των φορολογικών συντελεστών, εφαρμόζεται συντελεστής 20% στη φορολογική βάση έως 50.400,00 ευρώ και 30% εάν το ποσό υπερβαίνει τα 50.400,00 ευρώ.

τεχνίτες, μάστορες κλπ.) εξισώνεται με την φορολογική μεταχείριση διαγραφόμενων επισφαλών χρεών που έχουν προβλεφθεί για φορολογούμενους εταιρικού κέρδους.

Για τους αυτοαπασχολούμενους (όπως τεχνίτες, μάστορες κλπ) που είναι υπόλογοι σε προσωπικό φόρο εισοδήματος, βάσει των κατ' αποκοπή ποσών, η φορολογική υποχρέωση υπολογίζεται βάσει του εντύπου 'PO-SD' που υποβάλλεται από τους ίδιους στις φορολογικές Αρχές. Φόροι εισοδήματος από ενοικίαση αρχικής ιδιοκτησίας καταβάλλονται με βάση την τοποθεσία της ιδιοκτησίας.

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με το Νόμο περί Φορολογίας Κερδών (OG 177/04, 90/05, 57/06/, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/22, 114/23) ο φόρος για τις επιχειρήσεις με ετήσια έσοδα έως 1.000.000,00 ευρώ ανέρχεται σε 10%, ενώ για ετήσια έσοδα άνω των 1.000.000,00 ανέρχεται σε 18%.

Συντελεστής φόρου εισοδήματος στην παρακράτηση φόρου:

-15% γενικά

-10% για μερίδια κερδών και για παραστάσεις ξένων καλλιτεχνών

-25% σε όλες τις υπηρεσίες και όλους τους τύπους τελών που φορολογούνται όταν καταβάλλονται σε πρόσωπα που έχουν την έδρα τους ή την αντιπροσωπεία τους στις χώρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της ΕΕ για τις μη συνεργάσιμες δικαιοδοσίες για φορολογικούς σκοπούς και στις οποίες δεν εφαρμόζεται σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας με την Κροατία.

Ο φόρος εισοδήματος κεφαλαίου με βάση τους τόκους, καθώς και ο φόρος εισοδήματος κεφαλαίου βάσει υπεραξίας καταβάλλεται με συντελεστή 10% (Νόμος περί Φορολογίας Εισοδήματος - OG 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23).

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Σύμφωνα με τον Νόμο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΕΚ 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22, 113/22, 33/23, 114/23, 35/24) ο **ΦΠΑ** στην Κροατία έχει τέσσερις συντελεστές:

1) Γενικός συντελεστής 25%

2) Μειωμένος συντελεστής 5% για τα κάτωθι αγαθά και υπηρεσίες:

-όλα τα είδη άρτου,

-όλα τα είδη γάλακτος (αγελαδινό, πρόβειο, κατσικίσιο) που διατίθενται στην αγορά με την ίδια ονομασία σε υγρή μορφή, νωπό, παστεριωμένο, ομογενοποιημένο, συμπυκνωμένο (εκτός από ξινόγαλα, γιαούρτι, κεφίρ, σοκολατούχο γάλα και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα), υποκατάστατα για το μητρικό γάλα,

-βιβλία επαγγελματικού, επιστημονικού, καλλιτεχνικού, πολιτιστικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου, εγχειρίδια παιδαγωγικής εκπαίδευσης, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκτός από εκείνα που περιέχουν ή εξυπηρετούν

διαφημίσεις εν όλω ή εν μέρει και άλλα από εκείνα που είναι εξ ολοκλήρου ή αποτελούνται κυρίως από βίντεο ή μουσικό περιεχόμενο,

- φάρμακα εγκεκριμένα από την αρμόδια αρχή για φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα,
- ιατρικός εξοπλισμός, βοηθήματα και άλλες συσκευές που χρησιμοποιούνται για την ανακούφιση της αναπηρίας αποκλειστικά για προσωπική χρήση των ατόμων με αναπηρία που προβλέπεται από τον γενικό νόμο περί ορθοπεδικών και άλλων βοηθημάτων του Κροατικού Ινστιτούτου Ασφάλισης Υγείας,
- εισιτήρια κινηματογράφου, εισιτήρια συναυλιών, αθλητικών εκδηλώσεων και πολιτιστικών εκδηλώσεων, εκτός από πολιτιστικές υπηρεσίες και στενά συναφείς προμήθειες αγαθών, που εκτελούνται από πολιτιστικά ιδρύματα, δημόσιες αρχές ή άλλα νομικά πρόσωπα του πολιτισμού που απαλλάσσονται από ΦΠΑ,
- εφημερίδες οι οποίες δημοσιεύονται καθημερινά, εκτός εκείνων που περιέχουν ή εξυπηρετούν διαφημίσεις
- επιστημονικά περιοδικά,
- παιδικές τροφές και επεξεργασμένες τροφές με βάση τα δημητριακά για βρέφη και μικρά παιδιά,
- βρώσιμα έλαια και λίπη φυτικής και ζωικής προέλευσης, βούτυρο και μαργαρίνη,
- παράδοση ζώωντων ζώων: βοοειδή, χοίροι, πρόβατα, κασίκες, άλογα, γαϊδούρια, κατοικίδια πουλερικά, λαγοί και κουνέλια
- παράδοση νωπού ή διατηρημένου με απλή ψύξη κρέατος και βρώσιμων προϊόντων σφαγής από: βοοειδή, χοίρους, πρόβατα, κασίκες, άλογα, γαϊδούρια, οικόσιτα πουλερικά, λαγούς και κουνέλια,
- παράδοση νωπών ή διατηρημένων με απλή ψύξη αλλαντικών και παρόμοιων προϊόντων κρέατος, προϊόντων σφαγής κρέατος ή αίματος,
- παράδοση ζωντανών ψαριών,
- παράδοση νωπών ή διατηρημένων ψαριών, μαλακίων και άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων,
- παράδοση νωπών ή διατηρημένων καβουριών με απλή ψύξη: αστακός, ευρωπαϊκός αστακός, γαρίδες,
- παράδοση νωπών ή διατηρημένων με απλή ψύξη λαχανικών, ριζών και κονδύλων, συμπεριλαμβανομένων των οσπρίων αποξηραμένων λαχανικών,
- παράδοση νωπών και αποξηραμένων φρούτων και ξηρών καρπών,
- παράδοση νωπών αυγών πουλερικών, με κέλυφος,
- σπορόφυτα και σπόροι,
- λιπάσματα και φυτοφάρμακα και άλλα αγροχημικά προϊόντα,
- προϊόντα που χρησιμοποιούνται κυρίως ως ζωοτροφές, εκτός από τις τροφές για ζώα συντροφιάς,
- προμήθεια φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των χρεώσεων που σχετίζονται με την προμήθεια αυτή και προμήθεια καυσόξυλων, πέλλετ, μπρικήτων και ροκανιδιών (κατ' εξαίρεση έως 31 Μαρτίου 2025)

3) Μειωμένος συντελεστής 13% για τα ακόλουθα αγαθά και υπηρεσίες:

-Υπηρεσίες διαμονής και διαμονής με πρωινό, υπηρεσίες ημιδιατροφής ή πλήρους διατροφής σε ξενοδοχεία ή εγκαταστάσεις παρόμοιου σκοπού, συμπεριλαμβανομένης

της διαμονής διακοπών, ενοικίασης καταλυμάτων σε κατασκηνώσεις διακοπών ή θέσεων που προορίζονται για κατασκήνωση και διαμονή σε σκάφη ναυτικού τουρισμού,

-εφημερίδες και περιοδικά εκδότη εφημερίδων με καταστατικό μέσων ενημέρωσης και εφημερίδες και περιοδικά εκδότη χωρίς υποχρέωση υιοθέτησης καταστατικού για τα μέσα ενημέρωσης σύμφωνα με ειδικό κανονισμό

-παιδικά καθίσματα αυτοκινήτου και βρεφικές πάνες,

-προϊόντα γυναικείας υγιεινής

-παροχή νερού, εκτός από το νερό που διατίθεται στην αγορά σε φιάλες ή άλλες συσκευασίες,

-παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε άλλο προμηθευτή ή τελικό χρήστη, συμπεριλαμβανομένων των τελών που σχετίζονται με την εν λόγω παροχή,

-προμήθεια φυσικού αερίου και θέρμανσης από σταθμούς θέρμανσης, συμπεριλαμβανομένων των χρεώσεων που σχετίζονται με αυτές τις προμήθειες (ο συντελεστής 13% υπολογίζεται και πληρώνεται από την 1^η Απριλίου 2025),

-καυσόξυλα, πέλλετ, μπρικότες και ροκανίδια (ο συντελεστής 13% υπολογίζεται και πληρώνεται από την 1^η Απριλίου 2025),

-δημόσια υπηρεσία συλλογής μεικτών αστικών απορριμμάτων, βιοδιασπώμενων αστικών απορριμμάτων και χωριστής συλλογής απορριμμάτων σύμφωνα με ειδικό κανονισμό,

-τεφροδόχοι και φέρετρα,

-υπηρεσίες και συναφή πνευματικά δικαιώματα συγγραφέων, συνθετών και ερμηνευτών και κατόχων δικαιωμάτων φωνογραφήματων που είναι μέλη κατάλληλων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης που ασκούν αυτή τη δραστηριότητα σύμφωνα με ειδικούς κανονισμούς στον τομέα των πνευματικών δικαιωμάτων και των συγγενικών δικαιωμάτων και με προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου φορέα της κρατικής διοίκησης για πνευματική ιδιοκτησία,

-προετοιμασία και σερβίρισμα εδεσμάτων και γλυκών στο χώρο της εστίασης και εκτός του χώρου εστίασης σύμφωνα με ειδικό κανονισμό.

4) Μειωμένος συντελεστής 0% εφαρμόζεται για παράδοση και εγκατάσταση:

-ηλιακών πάνελ σε ιδιωτικά κτήρια κατοικιών, χώρους διαβίωσης, δημόσια και άλλα κτήρια που χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες δημοσίου συμφέροντος.

Ειδική φορολόγηση προβλέπεται επίσης για τις μεταβιβάσεις ακινήτων, την κληρονομιά και τις δωρεές. Υφίστανται δε εισφορές περί δασών και πολιτιστικών μνημείων, καθώς και για τουριστική διαμονή. Για όσα συμβόλαια συνήφθησαν μετά την 1/1/2019 ισχύει φόρος 3% της αγοραίας αξίας της ιδιοκτησίας τη στιγμή κατάρτισης του συμβολαίου, ο οποίος πληρώνεται από τον αγοραστή.

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Με την ένταξη της Κροατίας στην ΕΕ, η χώρα κατέστη πλήρες μέρος του ενιαίου τελωνειακού χώρου της Ένωσης, οπότε από την 1^η/7/2013 καταργήθηκε κάθε τελωνειακός έλεγχος για την είσοδο ή το εμπόριο αγαθών μεταξύ της Κροατίας και άλλων κρατών μελών.

Αντικείμενο τελωνειακού ελέγχου είναι τα εμπορεύματα που εισάγονται από χώρες που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την 1η Μαΐου 2016 άρχισε η εφαρμογή του νέου τελωνειακού κώδικα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Στην Κροατία λειτουργούν 6 ελεύθερες ζώνες (Ε.Ζ.) εμπορίου: οι 4 από αυτές βρίσκονται στους λιμένες της Pula, της Rijeka, του Split και του Ploče κι οι άλλες 2 σε Ζάγκρεμπ και Škrljevo. Οι ελεύθερες ζώνες δημιουργούνται κατόπιν απόφασης της κροατικής κυβέρνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου για τις Ελεύθερες Ζώνες (ΦΕΚ 44/96, 92/05, 85/08, 148/13 και 58/20) που ρυθμίζει τη δημιουργία, διαχείριση και λειτουργία ελεύθερων ζωνών στην Κροατία.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της ελεύθερης ζώνης μπορεί να περιλαμβάνουν: την παραγωγή, τη βελτίωση και την αποθήκευση αγαθών, τη χονδρική πώληση, τις στρατηγικές δραστηριότητες υποστήριξης επιχειρήσεων, τις δραστηριότητες δημιουργίας τεχνολογικών αναπτυξιακών κέντρων καινοτομίας και την παροχή υπηρεσιών (εκτός από τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ασφάλιση προσωπικών και περιουσιακών στοιχείων και αντασφάλιση). Δεν επιτρέπεται το λιανεμπόριο εντός των Ε.Ζ..

Τα εμπορεύματα που εισάγονται σε ελεύθερη ζώνη πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ισχύουν στην Κροατία από υγειονομικής, κτηνιατρικής και φυτοϋγειονομικής πλευράς.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων

Ο ισχύων επενδυτικός νόμος στην Κροατία (ΦΕΚ 63/22) προβλέπει σειρά κινήτρων και φοροαπαλλαγών. Οι τομείς, τους οποίους επιδιώκει να προωθήσει η κροατική κυβέρνηση, είναι, κατά κύριο λόγο, παραγωγικές και μεταποιητικές δραστηριότητες, δραστηριότητες ανάπτυξης και καινοτομίας, υποστήριξης επιχειρήσεων και παροχής υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Τομείς στους οποίους δεν προβλέπεται χορήγηση επενδυτικών κινήτρων είναι μεταξύ άλλων αυτοί της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, του χάλυβα, του άνθρακα, των συνθετικών ινών και των μεταφορών, καθώς και των σχετικών υποδομών, της παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας, της ευρυζωνικής υποδομής, ο ναυπηγικός, ο χρηματοοικονομικός και ασφαλιστικός τομέας, ο τομέας της υγείας, της πρόνοιας και της εκπαίδευσης, του εμπορίου, των κατασκευών και ακινήτων, οι τομείς διαχείρισης υδάτων, διαχείρισης αποβλήτων και περιβαλλοντικής αποκατάστασης, καθώς και των ορυχείων και λατομείων.

Τα κίνητρα που δίνονται στους επενδυτές είναι τα εξής:

- Φορολογικά κίνητρα για μικροεπιχειρηματίες,
- Φορολογικά κίνητρα για μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις,
- Επιχορηγήσεις για επιλέξιμες δαπάνες που προκύπτουν από νέες θέσεις εργασίας που σχετίζονται με επενδυτικά σχέδια,
- Επιχορηγήσεις για επιλέξιμες δαπάνες κατάρτισης που σχετίζονται με επενδυτικά σχέδια,
- Επιχορηγήσεις για: δραστηριότητες ανάπτυξης και καινοτομίας, δραστηριότητες υποστήριξης επιχειρήσεων και δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Επιχορηγήσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου,
- Επιχορηγήσεις για επενδυτικά έργα υψηλής εντάσεως εργασίας (*labour intensive*)
- Κίνητρα για επενδυτικά σχέδια που προκύπτουν από την οικονομική ενεργοποίηση ανενεργών περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στη Δημοκρατία της Κροατίας,
- Φορολογικά κίνητρα για τον εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών διαδικασιών – αυτοματοποίηση, ρομποτική και ψηφιοποίηση των διαδικασιών παραγωγής και κατασκευής.

Τα εν λόγω κίνητρα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από επιχειρηματίες που είναι εγγεγραμμένοι στην Κροατία ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και της επένδυσής τους. Η ταξινόμηση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σύμφωνα με το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της 17ης Ιουνίου 2014. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις επιχορηγήσεις υφίσταται διαδικτυακός υπολογιστής επιχορηγήσεων διαθέσιμος στον παρακάτω ηλεκτρονικό σύνδεσμο: <https://investcroatia.gov.hr/en/incentives-calculator/>.

Στους επενδυτές προσφέρονται επίσης επιδοτήσεις για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και για την έρευνα και ανάπτυξη. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα κίνητρα προς ξένους επενδυτές στην Κροατία παρέχονται στον παρακάτω σύνδεσμο: <https://investcroatia.gov.hr/en/incentive-measures-for-investment-projects/>.

Στην Κροατία δεν υφίσταται εθνικός μηχανισμός ελέγχου Άμεσων Ξένων Επενδύσεων. Ωστόσο, η χώρα συμμετέχει στον μηχανισμό συνεργασίας για το έλεγχο ΑΞΕ εντός ΕΕ για λόγους ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 2019/452.

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, η πορεία των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στην Κροατία, κατά το τρέχον έτος, κρίνεται θετική. Το ύψος των εισερχόμενων ΑΞΕ ανήλθε, το πρώτο τρίμηνο του 2024, σε 1,02 δισ. ευρώ και αναμένεται ότι, κατά το τρέχον έτος, θα σημειώσει ρεκόρ, ξεπερνώντας το 2021 – την πιο επιτυχημένη μέχρι σήμερα χρονιά, με ύψος ΑΞΕ 3,95 δισ. ευρώ.

Κατά το διάστημα 2018-2023, η πορεία των εισερχόμενων ΑΞΕ στην Κροατία παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις, ενώ από το 2021 που αποτελεί έτος ρεκόρ, ακολουθεί πτωτική πορεία, η οποία φαίνεται ότι θα ανακοπεί κατά το τρέχον έτος (στοιχεία Κεντρικής Τράπεζας Κροατίας-HNB). Κυριότερες χώρες προέλευσης των ΑΞΕ είναι η Ολλανδία (7.297,2 εκατ. ευρώ), η Αυστρία (6.411,6 εκατ. ευρώ), η Γερμανία (4.885,9 εκατ. ευρώ), το Λουξεμβούργο (4.677,9 εκατ. ευρώ)

και η Ιταλία (4.184,9 εκατ. ευρώ). Οι τομείς που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ύψος ΑΞΕ, είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (10.474,0 εκατ. ευρώ), η αγορά ακινήτων (4.819,3 εκατ. ευρώ), το χονδρικό εμπόριο (3.120,1 εκατ. ευρώ), το λιανικό εμπόριο (3.050,9 εκατ. ευρώ), οι υπηρεσίες εκμετάλλευσης ακινήτων (2.770,5 εκατ. ευρώ) και οι τηλεπικοινωνίες (2.188,9 εκατ. ευρώ). Από τον δευτερογενή τομέα στην πρώτη θέση βρίσκεται ο φαρμακευτικός κλάδος (1.746,4 εκατ. ευρώ), ενώ ακολουθούν τα πετρελαιοειδή (4.423,5 εκατ. ευρώ), τα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα (915,2 εκατ. ευρώ) και τα τρόφιμα (833,4 εκατ. ευρώ).

Οι ελληνικές ΑΞΕ στην Κροατία κινούνται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα (απόθεμα 22 εκατ. ευρώ το 2023). Τομείς, στους οποίους έχει εκδηλωθεί ελληνική επενδυτική παρουσία στη χώρα είναι η ενέργεια (πετρελαιοειδή και ΑΠΕ), οι υπηρεσίες ενοικίασης αυτοκινήτων, τα αναψυκτικά, ο ναυτιλιακός εξοπλισμός και οι ενοικιάσεις σκαφών αναψυχής. Σημειώνεται επίσης ότι η εταιρεία ΑΒΑΞ ανέλαβε το έργο κατασκευής των οδών πρόσβασης στη γέφυρα Peljesac, η οποία ολοκληρώθηκε το καλοκαίρι του 2022 και εγκαινιάστηκε παρουσία του Προέδρου της χώρας, Ζ. Μίλανović και του Πρωθυπουργού, Α. Πλεγκονίć.

Η Κροατία δύναται να ωφεληθεί από τις γεωπολιτικές εξελίξεις, μετά την κρίση της πανδημίας, καθώς κυρίαρχη τάση εντός ΕΕ είναι η μετεγκατάσταση παραγωγικών εγκαταστάσεων σε γειτονικές χώρες (nearshoring). Παρά ταύτα, η υφιστάμενη δομή των εισερχόμενων ΑΞΕ αντανάκλα την έμφαση που δίδεται στους κλάδους των ακινήτων, του χονδρικού και λιανικού εμπορίου και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίοι έχουν περιορισμένες δυνατότητες διάχυσης στην υπόλοιπη οικονομία. Αντιθέτως, το μερίδιο των ΑΞΕ στον μεταποιητικό τομέα κινείται πτωτικά, περιοριζόμενο στο 10%, έναντι 25% σε άλλες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Με περίπου 260 δημόσιες επιχειρήσεις ανά 1 εκατ. κατοίκους, ο τομέας των κρατικών επιχειρήσεων της Κροατίας είναι αναλογικά ένας από τους μεγαλύτερους εντός ΕΕ, καθώς και μεταξύ των χωρών της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Παρά τον σχεδιασμό της κροατικής κυβέρνησης για ιδιωτικοποιήσεις και αναδιάρθρωση, οι κρατικές επιχειρήσεις εξακολουθούν να κατέχουν σημαντικό μερίδιο της οικονομίας παρόλο που οι επιδόσεις τους είναι σχετικά χαμηλές.

Σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ για την Κροατία, το 2021, η κυβέρνηση της Κροατίας κατείχε πλήρη ή πλειοψηφική ιδιοκτησία σε 59 κρατικές επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων 6 εισηγμένων εταιρειών) και μειοψηφικά μερίδια (από 10-49%) σε 10 εισηγμένες εταιρείες. Επιπλέον, 938 επιχειρήσεις ανήκαν πλήρως ή πλειοψηφικά σε μονάδες τοπικής αυτοδιοίκησης.

Από το 2018, το χαρτοφυλάκιο κρατικών επιχειρήσεων περιλαμβάνει κατάλογο επιχειρήσεων που παρουσιάζουν «ειδικό ενδιαφέρον για τη Δημοκρατία της Κροατίας». Σε αυτές τις περιπτώσεις τα κρατικά δικαιώματα ιδιοκτησίας ασκούνται από κοινού από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία και το Υπουργείο Χωροταξίας, Κατασκευών και Δημόσιας Περιουσίας, εξ ονόματος της κυβέρνησης της Κροατίας, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διακυβέρνησής τους. Ο κατάλογος των επιχειρήσεων ειδικού

ενδιαφέροντος είναι ετερογενής και περιλαμβάνει επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς που χαρακτηρίζονται ως «στρατηγικοί» ή σε τομείς όπου η κυβέρνηση παρεμβαίνει για τον καθορισμό τιμών (π.χ. ενέργεια, μεταφορές και υπηρεσίες κοινής ωφέλειας). Ως εκ τούτου, ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει επιχειρήσεις όπως η Κροατική Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (HEP), η Κροατική Εταιρεία Δασών (Hrvatske šume) και οι Κροατικοί Σιδηρόδρομοι (Hrvatske Željeznice).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι διεθνείς χρηματοδοτικοί Οργανισμοί έχουν επανειλημμένα προτρέψει την Κροατία να επιταχύνει τον ρυθμό των μεταρρυθμίσεων. Η κροατική κυβέρνηση έχει αναγνωρίσει τη σημασία της μείωσης της κρατικής ιδιοκτησίας και έχει δεσμευτεί να «εκποιήσει ορισμένες από τις μειοψηφικές της μετοχές χωρίς στρατηγική αξία για το κράτος και χωρίς οικονομική λογική για την ιδιοκτησία της κυβέρνησης», ως μέρος των υποχρεώσεων της στο πλαίσιο του ERM-II (European Exchange Rate Mechanism II). Εξέδωσε δε την Στρατηγική Διαχείρισης Δημόσιας Περιουσίας 2019-2025, η οποία περιλαμβάνει τη μείωση του χαρτοφυλακίου κρατικών ακινήτων. Η στρατηγική περιλαμβάνει την ιδιωτικοποίηση κρατικών εταιρειών και τη βελτίωση της δομής διαχείρισης σε εταιρείες ειδικού κρατικού ενδιαφέροντος.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Τον Σεπτέμβριο του 2024, οι οίκοι αξιολόγησης S&P και Fitch αναβάθμισαν την πιστοληπτική ικανότητα της κροατικής οικονομίας από BBB+ σε A-, με τον πρώτο να συνδυάζει την αναβάθμιση με θετικές προοπτικές και τον δεύτερο με σταθερές.

Σύμφωνα με τον οίκο S&P, η εν λόγω αναβάθμιση δικαιολογείται από την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων, τη συντελεσθείσα εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, τους θετικούς οικονομικούς δείκτες, την επιτυχή εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και την πολιτική σταθερότητα. Η S&P προβλέπει, μάλιστα, ότι το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας θα αυξηθεί κατά 25%, μεταξύ 2023 και 2026, επιτρέποντας την περαιτέρω εισοδηματική σύγκλιση με τους εταίρους ΕΕ και Ευρωζώνης. Κινητήριο μοχλό της ανάπτυξης θα εξακολουθήσει να αποτελεί ο τουρισμός, ο οποίος αναμένεται ότι θα αυξάνεται κατά 3% ετησίως, κατά την περίοδο 2024-2027.

Ο οίκος αξιολόγησης Fitch βασίζει την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της κροατικής οικονομίας στην ισχυρή ανάπτυξη που υποστηρίζεται από την ταχεία απορρόφηση κονδυλίων ΕΕ και την αύξηση των πραγματικών μισθών. Επισημαίνει δε την ανθεκτικότητα της κροατικής οικονομίας σε εξωτερικούς κραδασμούς, την πτωτική πορεία του δημόσιου χρέους, τη σταθερότητα του τραπεζικού τομέα και την περαιτέρω ενσωμάτωση της χώρας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς με την ένταξή της στην Ευρωζώνη, το 2023.

Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ε.1 Τρόφιμα

Η παρουσία ελληνικών τροφίμων στην κροατική αγορά έχει σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης. Σύμφωνα με μελέτη της Fitch, κατά την περίοδο 2022-2026 οι δαπάνες για τρόφιμα στην Κροατία αναμένεται να αυξηθούν με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 4%, με τη σχετική δαπάνη να διαμορφώνεται σε 8,1 δισ. ευρώ το 2026.

Ειδικότερα, η κατηγορία των φρούτων αναμένεται να καταγράψει την υψηλότερη αύξηση δαπανών. Συγκεκριμένα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης για φρέσκα και κονσερβοποιημένα φρούτα, κατά την περίοδο 2022-2026, διαμορφώνεται στο 9,8%. Ως εκ τούτου, η σχετική δαπάνη θα αυξηθεί από 0,9 δισ. ευρώ το 2022 σε 1,3 δισ. ευρώ το 2026.

Επιπλέον, μια εμφανής μακροπρόθεσμη τάση του Κροάτη καταναλωτή είναι η αυξανόμενη ζήτηση για ευκολία, γεγονός που θα αυξήσει τις δαπάνες για τρόφιμα, όπως σνακ και έτοιμα προς κατανάλωση γεύματα. Τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας και τα προϊόντα τοπικής προέλευσης γνωρίζουν επίσης υψηλή ζήτηση στην κροατική αγορά τροφίμων.

Κατηγορίες τροφίμων που θα είχαν περισσότερες πιθανότητες διείσδυσης είναι οι ακόλουθες: (i) φρούτα και λαχανικά (π.χ. ντομάτα, εσπεριδοειδή, καρπούζι, παντζάρι), συμπεριλαμβανομένων συσκευασμένων λαχανικών στον ατμό, (ii) γαλακτοκομικά/ τυροκομικά και ιδιαίτερα γιαούρτι και φέτα, (iii) ξηροί καρποί και ειδικότερα φυστίκι Αιγίνης, (iv) γύρος, (v) πίτες και (vi) σνακ. Επιπλέον, η ανεπτυγμένη τουριστική βιομηχανία της Κροατίας παρουσιάζει ευκαιρίες για αυξημένη ζήτηση σε *premium* προϊόντα τροφίμων.

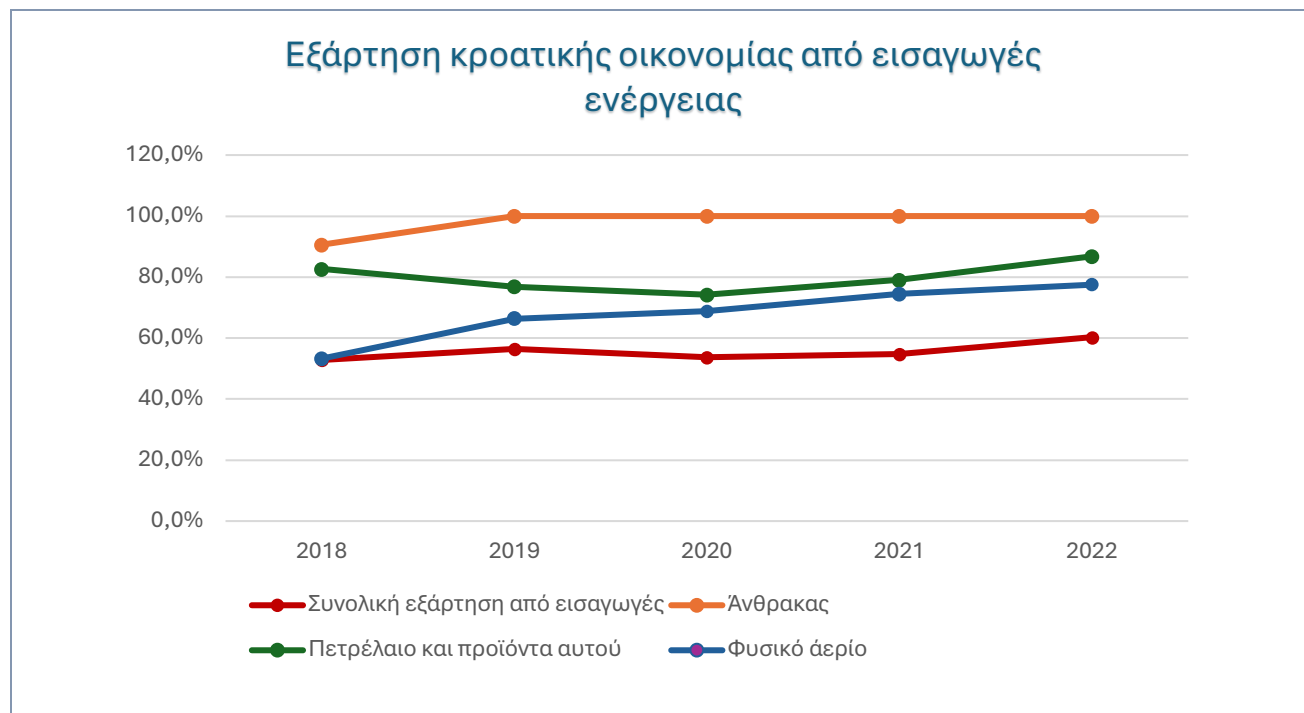
Ε.2 Ενεργειακός τομέας

Το ρυθμιστικό πλαίσιο της κροατικής αγοράς ενέργειας είναι πλήρως εναρμονισμένο με το ενεργειακό κεκτημένο της ΕΕ. Στόχος της κυβέρνησης είναι η ανάπτυξη ενός έξυπνου δικτύου που θα επιτρέπει σε μονάδες μικρής κλίμακας που λειτουργούν από νοικοκυριά ή επιχειρήσεις, να πωλούν την πλεονάζουσα ηλεκτρική τους ενέργεια στο δίκτυο, με βάση ένα βιώσιμο επιχειρηματικό μοντέλο. Συνολικά, λειτουργούν 15 ενεργοί προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά η κρατική Εταιρεία Ηλεκτρισμού, HEP εξακολουθεί να διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στην αγορά. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Κροατίας είναι η HERA (Croatian Energy Regulatory Agency), αρμόδια για την έκδοση αδειών για παραγωγούς, προμηθευτές και εμπόρους ενέργειας, ενώ υπεύθυνος διαχειριστής για την αγοράς ενέργειας είναι η HROTE (Croatian Energy Market Operator).

Η ακαθάριστη εγχώρια κατανάλωση ενέργειας της Κροατίας ανήλθε το 2022, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία της Eurostat, σε 8,51 Mtoe, καταγράφοντας μείωση σε σχέση με το 2021 (8,69 Mtoe). Η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές κινείται σταθερά

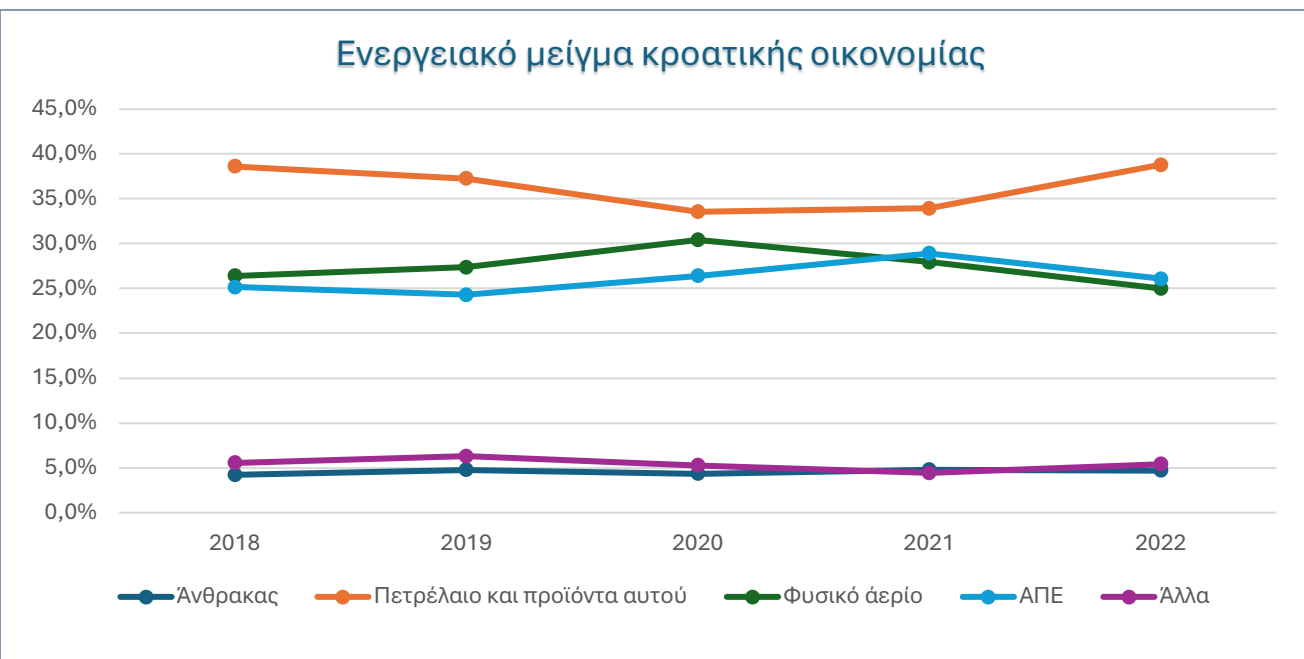

πάνω από το 50%, ενώ το 2022 ξεπέρασε το 60% (60,3%) των ενεργειακών αναγκών της (από 54,7% το 2021). Ιδιαίτερα υψηλή είναι η εξάρτηση από τις εισαγωγές άνθρακα (100%), πετρελαίου (86,8%) και φυσικού αερίου (77,5%).

Πηγή: Eurostat

Το μεγαλύτερο μερίδιο στο ενεργειακό μείγμα της Κροατίας καταλαμβάνει το πετρέλαιο (38,8%), ενώ ακολουθούν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - ΑΠΕ (26,1%) και το φυσικό αέριο (25,0%). Συγκρατείται ότι το μερίδιο των ΑΠΕ καταγράφει συνεχή ανοδική πορεία, την τελευταία πενταετία, με αποτέλεσμα το 2021 να ξεπεράσει το φυσικό αέριο ως προς τη συμμετοχή του στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Πηγή: Eurostat

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τους στόχους του κροατικού Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα για ενίσχυση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα (ΑΠΕ ως μερίδιο της εγχώριας κατανάλωσης ενέργειας 36,4% το 2030 και 65,6% το 2050), δημιουργούνται σημαντικές ευκαιρίες για επενδύσεις, καθώς και για μεταφορά τεχνογνωσίας, δεδομένης της εμπειρίας των ελληνικών εταιρειών ιδιαίτερα στον τομέα της ηλιακής ενέργειας.

Έντονη κινητικότητα σημειώνεται στην αγορά των ΑΠΕ, όπου έχουν ανακοινωθεί, βρίσκονται σε φάση υλοποίησης ή έχουν ολοκληρωθεί έργα με σημαντική συμβολή στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Βάσει εκτιμήσεων οικονομικών αναλυτών, 200 έργα ΑΠΕ, συνολικής αξίας 10 δισ. ευρώ, βρίσκονται σήμερα υπό διαπραγμάτευση ή σχεδιασμό. Η πλέον αξιoσημείωτη σχεδιαζόμενη επένδυση είναι αυτή του κροατικού επενδυτικού Ομίλου Enerģia Naturalis (ENNA), ο οποίος ανακοίνωσε ότι προτίθεται να επενδύσει πλέον του 1 δισ. ευρώ σε έργα ΑΠΕ. Μολονότι δεν έγινε αναφορά σε συγκεκριμένα έργα, έμφαση θα δοθεί, σύμφωνα με τον Όμιλο, στην ηλιακή ενέργεια και τη γεωθερμία. Στην κροατική αγορά των ΑΠΕ δραστηριοποιείται και η κινεζική Norinco, η οποία ολοκλήρωσε, στα τέλη του 2021, την κατασκευή αιολικού πάρκου στην επαρχία Lika-Senj, με εγκατεστημένη ισχύ 156 MW και συνολικό ύψος επένδυσης 230 εκ. ευρώ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο αιολικό πάρκο στην Κροατία, στην τελετή εγκαινίων του οποίου παρευρέθη ο Κροάτης Πρωθυπουργός, Α. Plenković. Η Norinco φέρεται επίσης να έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου στο Ζάνταρ.

Τη δραστηριοποίησή της στην αγορά ΑΠΕ της Κροατίας έχει ανακοινώσει και η ελληνικών συμφερόντων EuroEnergy (θυγατρική του Ομίλου Libra), η οποία σχεδιάζει την πραγματοποίηση επένδυσης ύψους 150 εκ. ευρώ για την ανάπτυξη αιολικού πάρκου ισχύος 114 MW στην επαρχία Lika-Senj. Επιπλέον, τον Απρίλιο του 2024, ο όμιλος ΔΕΗ και η Metlen Energy & Metals ανακοίνωσαν την υπογραφή Συμφωνίας - Πλαισίου Συνεργασίας (CFA) για την ανάπτυξη και κατασκευή χαρτοφυλακίου φωτοβολταϊκών έργων σε 4 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Κροατία. Η κατανομή ισχύος για τα φωτοβολταϊκά έργα στην Κροατία διαμορφώνεται στα 445 MW. Πρόκειται για έργα που βρίσκονται σε διάφορα στάδια ανάπτυξης και, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας, η Metlen Energy & Metals θα είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη και κατασκευή τους. Μόλις ολοκληρωθεί η σύνδεση τους με το ηλεκτρικό δίκτυο των αντίστοιχων χωρών, τα έργα θα εξαγοραστούν από τον όμιλο ΔΕΗ.

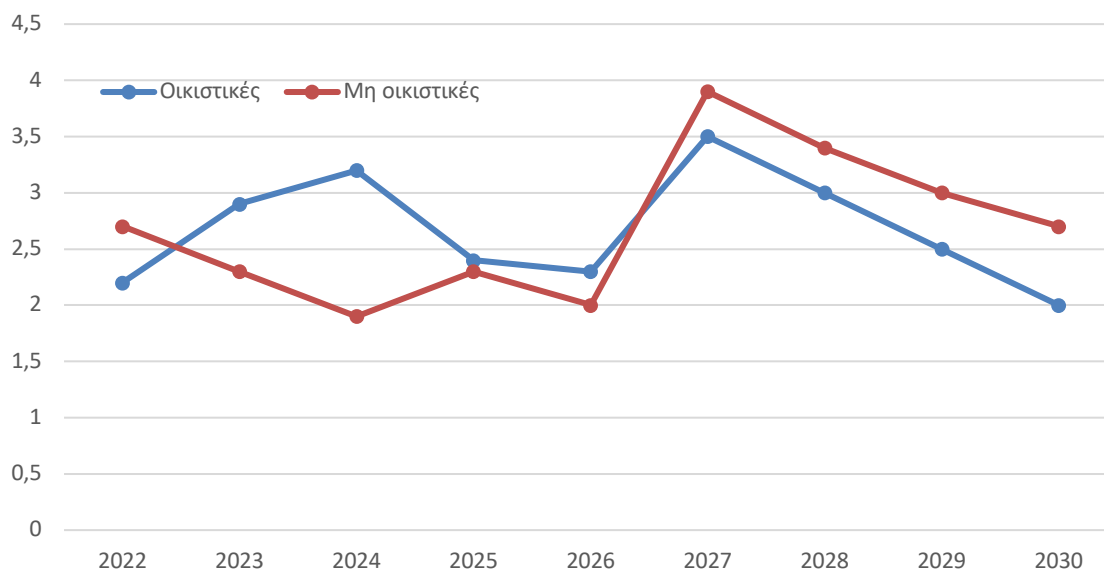
E.3 Κλάδος κατασκευών/δομικών υλικών

Μετά τους σεισμούς του 2020, διενεργείται μια σειρά από έργα αποκατάστασης κτηρίων στην πόλη του Ζάγκρεμπ, τα οποία ενισχύουν τη ζήτηση για δομικά υλικά. Επιπλέον, σημειώνεται η αύξηση των επενδύσεων στην ενεργειακή αποδοτικότητα των κτηρίων, λόγω της αύξησης των τιμών ενέργειας, εξέλιξη η οποία συνεπάγεται και ανάλογη άνοδο της ζήτησης στα συναφή οικοδομικά υλικά. Τέλος, η αύξηση στις τουριστικές ροές, μετά την παγκόσμια κρίση στον τουριστικό κλάδο, λόγω της πανδημίας και οι επενδύσεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εφοδιαστικών αλυσίδων αναμένεται ότι θα τονώσουν την μη οικιστική κατασκευαστική δραστηριότητα.

Σημαντικά έργα έχουν επίσης αναληφθεί στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα έργα βελτίωσης του σιδηροδρομικού δικτύου (μέσω κατασκευής διπλής γραμμής) από Καρίονας (60 χλμ. Νοτιοδυτικά του Ζάγκρεμπ) μέχρι Ζάγκρεμπ και από Dugo Selo (20 χλμ. Ανατολικά του Ζάγκρεμπ) έως τα σύνορα με την Ουγγαρία, καθώς και η βελτίωση της σιδηροδρομικής σύνδεσης Nonska (110 χλμ. Νοτιοδυτικά του Ζάγκρεμπ)- Dugo Selo.

Εξέλιξη οικιστικών και μη οικιστικών κατασκευών 2022-2030 (% αύξησης αξίας)

Πηγή: Fitch

Σύμφωνα με στοιχεία της κ/Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (DZS), το 2023, εκδόθηκαν συνολικά 11.564 οικοδομικές άδειες, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 3,6% σε σύγκριση με το 2022. Ο προϋπολογισμός των εργασιών για τις οικοδομικές άδειες του 2023 ανήλθε σε 7,0 δισ. ευρώ, αυξημένος κατά 22,3% σε σύγκριση με το 2022. Αναλυτικότερα, το 86,7% των αδειών που εκδόθηκαν το 2023, αφορούσε σε κτήρια και το 13,3% σε μεγάλα έργα κατασκευών, ενώ το 78,8% εξ αυτών ήταν για νέες κατασκευές και το 21,2% για ανακατασκευές. Όσον αφορά στο 2024, ο αριθμός των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν, κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου – Αυγούστου (7.799), αυξήθηκε κατά 3,2% (έναντι της αντίστοιχης περιόδου 2023)

Ε.4 Τουρισμός

Βάσει των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων, ο αριθμός αφίξεων Κροατών τουριστών στην Ελλάδα ανήλθε, το 2023, στις 40.600, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 30,5% σε σχέση με το 2022². Ανοδικά κινήθηκε και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων, ο οποίος άγγιξε τις 137.541 (αύξηση 29,7% έναντι του 2022).

Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Κροατία 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Αφίξεις (χιλ.)	31,7	4,9	10,9	31,1	40,6
ετήσια μεταβολή	-4,9%	-84,6%	122,4%	185,3%	30,5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Από τις δράσεις προώθησης του ελληνικού τουρισμού που έχει υλοποιήσει η Πρεσβεία Ζάγκρεμπ, κατά την τελευταία διετία, έχουν προκύψει τα εξής συμπεράσματα: (i) Το ενδιαφέρον των Κροατών για την Ελλάδα έχει ενισχυθεί σημαντικά και δεν περιορίζεται πλέον στους παραδοσιακούς για την κροατική αγορά προορισμούς της Κρήτης και της Ρόδου, αλλά έχει διευρυνθεί, περιλαμβάνοντας και άλλα νησιά όπως η Κέρκυρα, η Κάρπαθος, η Κως και η Σάμος. (ii) Οι Κροάτες ενδιαφέρονται για συνδυασμό δύο ή και περισσότερων προορισμών κατά την επίσκεψή τους στην Ελλάδα. (iii) Αυξάνεται το ενδιαφέρον για ναύλωση πτήσεων charter και μάλιστα όχι μόνον εντός της κατ' εξοχήν τουριστικής περιόδου. (iv) Οι πωλήσεις τουριστικών πακέτων για την Ελλάδα το 2024 σημείωσαν, σύμφωνα με τα εδώ τουριστικά πρακτορεία, ρεκόρ. Όπως αναφέρθηκε ενδεικτικά από τουριστικούς πράκτορες, η Ελλάδα πλέον έχει περάσει από το 'last minute' στο 'first minute reservation'.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν (α) τη συνεχή αυξητική πορεία των αφίξεων Κροατών τουριστών στην Ελλάδα, μετά την πανδημία, (β) την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των Κροατών τα τελευταία χρόνια (το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κροατίας ανήλθε, το 2023, στο 76% του μέσου όρου ΕΕ, από το 70%, το 2021, ενώ υπολογίζεται ότι έως το 2030 θα αγγίξει το 80%) και (γ) την αύξηση τόσο της συχνότητας των τακτικών πτήσεων μεταξύ Ελλάδας και Κροατίας, όσο και των προορισμών, εκτιμάται ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια αύξησης των τουριστικών ροών από την Κροατία προς την Ελλάδα. Επιπλέον, πέραν της διμερούς τουριστικής συνεργασίας, κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθούν οι δυνατότητες συνεργασίες για διοργάνωση κοινών πακέτων προσέλκυσης τουριστών από τρίτες χώρες.

² Σημειώνεται ότι ο ως άνω αριθμός Κροατών τουριστών που επισκέπτονται την Ελλάδα, φαίνεται να υπολείπεται του πραγματικού, καθώς σημαντικός αριθμός Κροατών επιλέγει να επισκεφτεί την Ελλάδα αξιοποιώντας πακέτα διακοπών με πτήσεις charter από το αεροδρόμιο της Λιουμπλιάνα, στη Σλοβενία, προς Ηράκλειο, Ρόδο, Ζάκυνθο, Λευκάδα, Σκιάθο, Κεφαλονιά, Σάμο, Κω και Κάρπαθο.

ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ

Πρεσβεία

Baboniceva 28, 10000, Zagreb, Croatia

Τηλ: +38514810444-481 0437

E-mail: gremb.zgb@mfa.gr

Προξενικό Γραφείο

Τηλ: +385/1/4812 202

E-mail: grcon.zgb@mfa.gr

Γραφείο Ο.Ε.Υ.

Τηλ: +38514835716

E-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

Ιστοσελίδα Γραφείου ΟΕΥ

www.agora.mfa.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

Ministry of Finance	38514591333	kornelija.vuckovic@mfin.hr www.mfin.gov.hr
Ministry of Economy	38516106111	info@mingo.hr www.mingo.gov.hr
Customs Administration	38516211300	javnost@carina.hr www.carina.gov.hr
Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries	38516106111	glavno.tajnistvo@mps.hr www.poljoprivreda.gov.hr
Ministry of Maritime Affairs, Transport and Infrastructure	38516169111	info@mmpi.hr www.mmpi.gov.hr
Ministry of Tourism and Sport	38516161222	pisarnica@mints.hr www.mint.gov.hr
Ministry of Regional Development and EU Funds	38516400600	kabinet@mrrfeu.hr www.razvoj.gov.hr
Ministry of Science, Education and Youth	38514569000	uzoj@mzo.hr www.mzom.gov.hr
Min. of Labour, Pension System, Family and Soc. Policy	38516109843	pisarnica@mrosp.hr www.mrosp.gov.hr
Ministry of Defence	38514567111	pisarnica@morh.hr www.morh.hr
Ministry of the Interior	38516122111	pisarnica@mup.hr www.mup.gov.hr
Policija	192, 38516122111	policija@mup.hr www.mup.gov.hr
Ministry of Physical Planning, Construction and State Assets	38513782484	pitanja@mpgi.hr www.mpgi.gov.hr
Ministry of Health	38514607555	pisarnica@miz.hr www.zdravlje.gov.hr
Ministry of Justice and Public Administration	38513714000	press@mpudt.hr www.mpudt.gov.hr

Ministry of Croatian Veterans	38512308888	ministarstvo@branitelj.hr www.branitelj.gov.hr
Ministry of Culture and Media	38514866200	pisarnica@min-kulture.hr www.min-kulture.gov.hr
Ministry of Demography and Immigration	38515557111	info@mdu.hr www.mdu.gov.hr
Ministry of environmental Protection and Green Transition	38513717111	javnost@mzozt.hr www.mzozt.gov

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ

CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY	10000 ZAGREB, ROOSEVELTOV TRG2 TEL. 003851/4561555	www.hgk.hr hgk@hgk.hr
CROATIAN CHAMBER OF CIVIL ENGINEERS	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 271/III TEL. +3851/ 5508 444	www.hkie.hr info@hkie.hr
CROATIAN CHAMBER OF TRADES AND CRAFTS	10 000 ZAGREB, ILICA 49/II, TEL: +3851 /4806 666	www.hok.hr , hok@hok.hr

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

CROATIAN NATIONAL BANK	10000 ZAGREB, TRG HRVATSKIH VELIKANA 3 TEL. 003851/4564555	www.hnb.hr info@hnb.hr
CROATIAN BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT	10000 ZAGREB STROSSMAYEROV TRG 9 TEL: +3851 /4591 666	www.hbor.hr ured-uprave@hbor.hr
ZAGREBACKA BANK D.D.	10000 ZAGREB, PAROMLINSKA 2 TEL: +3851/ 3773 333	www.zaba.hr zaba@unicreditgroup.zaba.hr
PRIVREDNA BANK D.D.	10000 ZAGREB, RACKOGA 6 TEL: +3851 /4891310	www.pbz.hr pbz365@pbz.hr
ERSTE STEIERMÄRKISCHE BANK D.D.	51000 RIJEKA, JADRANSKI TRG 3A TEL: +38562 / 37 5000	www.erstebank.hr erstebank@erstebank.hr
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D. (RBA)	10000 ZAGREB PETRINJSKA 59 TEL: +38562 62 62 62	www.rba.hr rbainvest@rbainvest.hr

ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78 TEL: 003851/6106-100	www.dziv.hr info@dziv.hr
---	---	--

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS	10000 ZAGREB, ILICA 3 TEL: +3851/48061111	www.dzs.hr info@dzs.hr
HITRO (Υπηρεσία εξυπηρέτησης επενδυτών για σύσταση εταιρείας στην Κροατία)	10000 ZAGREB, Vukovarska 70 TEL: 003851/6127-254	www.hitro.hr info@hitro.hr
CROATIAN COMPETITION AGENCY	10 000 Zagreb, Savska cesta 41/VII, TEL: +3851/ 6176 448	www.aztn.hr agencija.ztn@aztn.hr
CROATIAN STANDARDS INSTITUTE	10000 Zagreb ,Ulica grada Vukovara 78, TEL: 003851/ 610 60 95	www.hzn.hr hzn@hzn.hr
FINANCIAL AGENCY (FINA)	10000 Zagreb, Vukovarska 70 TEL: +3851/6001 540	www.fina.hr info@fina.hr pr@fina.hr
CROATIAN ACCREDITATION AGENCY	Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb TEL: +3851 /610 63 22	www.akreditacija.hr akreditacija@akreditacija.hr
THE INSTITUTE OF ECONOMICS	Trg J.F. Kennedyja 7 10000 Zagreb TEL: +3851 /2362 200	www.eizg.hr eizagreb@eizg.hr
AGENCY FOR INVESTMENTS AND COMPETITIVENESS	Prilaz Gjуре Dezelica 7 10 000 Zagreb TEL: +385 1 6286 800 +385 1 6286 801	info@aik-invest.hr www.aik-invest.hr
TAX ADMINISTRATION	Boškovićeва 5 10 000 Zagreb TEL: +3851 480 9000	www.porezna-uprava.hr

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Croatian Employers' Association- HUP	Radnicka 52 10 000 Zagreb Tel: +385 1 4897 - 555	hup@hup.hr www.hup.hr
Croatian Trade Union Association	Trg kralja Petra Krešimira IV br. 2 10000 Zagreb Tel: +3851 / 4655 622, 4655 688	hurs@hurs.eu miroslav.brzica@hus.eu
Croatian Banking Association	Centar Kaptol, Nova Ves 17 10000 ZAGREB Tel: +3851 4860-080 Fax: +3851 4860-081	info@hub.hr http://www.hub.hr
Croatian Medical Chamber	Tuskanova 37 10000 Zagreb Tel: +385 1 4500 830, 50	www.hlk.hr hlk@hlk.hr
Udruga KoHOM – Doctors' Association	Kutnjacki put 4 10000 Zagreb Tel/fax: +3851 3860 753	www.kohom.hr kohom.hr@gmail.com

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ZAGREB TRADE FAIR

10000 ZAGREB, AVENIJA
DUBROVNIK 15
TEL: 003851/6503222

www.zv.hr
zv@zv.hr

SPLIT TRADE FAIR

21210 SOLIN ,
ZORANICEVA 61A
TEL: 0038521/435530

www.sajamsplit.hr
info@sajamsplit.hr

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

HTV

Prisavlje 3, 10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/6342-634
Email: odnosi_s_javnosc@hrt.hr
Web site: www.hrt.hr

RTL television

Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/3660-000
Email: rtl@rtl.hr
Web site: www.rtl.hr

NOVA TV

Remetinečka cesta 139
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/6008-353
Email: press@novatv.hr , novatv@novatv.hr
Web site: www.novatv.hr

NET TV

Trg sv. Antuna 24 44318 Voloder, Croatia
TEL: +385/44/650-680
E-mail: voloder@mreza.tv
Web site: www.net-tv.hr

OTV Otvorena Televizija

Ulica grada Vukovara 68 10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/78-999-00
E-mail: otv@otv.hr
Web site: <http://www.otv.hr>

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Večernji List

Slavonska avenija 4
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/630-0600
E-mail: vecernji@vecernji.net
marketing@vecernji.net

Jutarnji List

Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/610-3100/610-3101
E-mail: jutarnji_list@eph.hr, marketing@eph.hr

Slobodna Dalmacija

Hrvatske mornarice 4
21 000 Split, Croatia
TEL: +385/21/352-888
E-mail: glavniurednik@slobodnadalmacija.hr

Novi List

Zvonimirova 20a pp.130
51 000 Rijeka, Croatia
TEL: +385/51/650-011

Nacional (weekly)

Vlaška 40
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/5555-000
E-mail: nacional@nacional.hr;
pisma@nacional.hr
Web site: www.nacional.hr

Globus (weekly)

Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/610-3200
E-mail: globus@eph.hr
Web site: www.globus.jutarnji.hr

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Poslovni Dnevnik

Baruna Trenka 11
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/55-45-860

Email: redakcija@poslovni.hr

Web site: www.poslovni.hr

Business.hr

Slavonska avenija 2/9 10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/555-1600

E-mail: redakcija@business.hr

Web site: www.business.hr

Privredni Vjesnik

Kačićeva 9
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/4846-233

E-mail: redakcija@privredni.hr

Web site: www.privredni.hr

Lider

Savska cesta 41

10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/633-3500

E-mail: sandra.kvakan@liderpress.hr

Web site: www.liderpress.hr